

Taxa postala
piattit in num
No. 30523/1934

Szerkesztőség
és kiadóhiva-
tal: C. Romania

Előfizeték
gyedőre 3:
2, negye
évre 20 d.
ás szerin-
transilv-
egyetlen
nyomását csak a
vel engedjük meg.

KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszere-
kesztő: Dr. Mar-
ton Ernő. Re-
dactor responsabil-Felelős szerkesz-
tő: Jámbor Ferenc. Admínistarter-
delegat si girant responsabil-felelős
igazgató: Schwartz Endre. Proprie-
tar-tulajdonos: Fraternitas S. A. E.
de Editură. Registrul publicatiunilor
periodice No. 43. Dos. 888. 1934.
Tribunalul Cluj, Secția III.

Szombat, július 20.
1940—5700. Tamuz 14.
XXIII. évfolyam, 162. szám.

VILÁG TUKRÁ

Haifa

Egy repülőórányra fekszik Ciprustól Haifa, Palesztina legjelentősebb kikötője, az iraki petróleumvezeték végállomása. A zsidó-arab várost a Karmel urálja, melyen számos angol parti üteg van felszerelve. A Karmel tövében az akkói öböl nyugatra nyulik a Földközi tengerbe. Partjain angol légeihárító és messzehordó itetek örködnek. Védik Palesztina ipari centrumában, főképpen a vasuti javítóhelyeket, az „Irak Petroleum Company“ telepeit, amelyeknek tartályaiba gyűl össze a brit tengeri haderőnek oly értékes mossuli kőolaj. Itt vannak az új és csak részben felépült petróleum finomító üzemek, amelyek a helyszínen dolgozzák fel a nyersolajat, megkönnyítve a benzinnel s a különböző gépjárműknek Angliába való szállítását. Az Irákból jövő „pipeline“ Transjordániában, Hadhitaná ágazik el, villa alakban. Egyik ága Sziria, a másik Haifa felé. Különösen a palesztinai ágnak kellett sokat szenvednie az arab terroristák kilengései következtében, akik többször robbantották fel a petróleumszöveget, annak ellenére, hogy azok 30 cm. mélységben vannak elásva.

Bebizonyít, hogy a terroristák nem tudják huzamosabban időre megakadályozni a petróleum szállítást, mert a nyersolajat a „pipe line“ mentén lévő tartályokban halmozták fel arra az időre, amíg a feleobban tott csöveket megjavították. Egyébként repülőórjárakok ellenőrzik és jelzik a „pipe-linek“ elleni esetenleges merényleteket. Am Haifának nemcsak az a szerepe, hogy a petróleumvezetékét megvédi. E város egyuttal egyik fontos hidfője a brit hadseregnek, a Földközi tenger keleti partjain. De hidfőt képez a francia protektorátusok Sziria és Libanon számára is. Mert mint ahogy Indokina hidfőjét Szingapur képezi, úgy Sziria védelmét is Haifa vállalta.

Ha Anglia szembekerül Franciaországgal, elsőnek Sziria és Libanon érik meg. Ezt tapasztalni még ma is. Beirut felőrányra van Haifától, repülőgép. A hadihajók 2—3 óra alatt teszik meg az utat. A világháborút követő béketárgyalások során Sziria és Libanon az antant „Párisalmáját“ képezte. Anglia nehezen mondott le a két országról, Franciaország javára. Tény az, hogy az angol manőverek, nem szüntek meg s az „Intelligence Service“ egy percig sem vette le a kezét a francia mandátum alatt levő országokról. Az Intelligence Service száial Haifából indulnak ki.

Haifa, a Földközi tenger második kikötője Alexandria után. A nehéz hadihajók nem tudnak bejönni a kikötőbe s a molókon kívül horgonyoznak, az öbölben. Van azonban egy kisebb kikötő a tengeraltjárók és egy harmadik a petróleum rakodások részére. A nehéz oiaj ciszternahajók a parttól több száz méternyire rakódnak, az „Irak Petroleum Company“ tartányából, csővezetékkel segítségével.

A város közelében levő ideiglenes repülőter rövidesen a Közkelet legnagyobb repülőállomása lesz, maga mögött hagyva Lyddát is, amely ezideig a legnagyobb repülőforgalmat bonyolította le a Távolkelet és Európa között.

Az angolok katonai repülőállomása, valamint beljebb van az ország területén, Transzjordániában, Amman mellett.

Amit az angol presztizs és biztonság szempontjából Dél- és Kelet-Ázsiában, valamint a francia Indokina számára, Singapur képez, jelenti Anglia számára Haifa — a Földközi tenger keleti részén, Palesztinán.

Roosevelt rádiószózatában bejelentette, hogy vállalja az elnökséget és kitart a demokrácia mellett

Wallacet jelölte ki az alelnökségre a demokrata párt

Washington, július 19. (Rador.) Roosevelt elnök tegnap rádióbeszédet tartott. — Mikor másodsorú is megválasztották — mondotta Roosevelt — úgy határoztam, hogy mandátumom lejártá után visszavonulok az államügyek vezetésétől. Nyolc évi megfeszített munka ezekben a nehéz időkben feljogosított ilyen elhatározásra. Elhatároztam, hogy másra háritom a vezetés felelősségét. Visszavonulási elhatározásomat barátaim tudomására hoztam, de nem láttam közérdekűnek a nyilvánosság-gal is közölni. — 1939 elején valószínűvé vált az európai háború és amikor ez kitört, módosítottam a semlegességi törvényt. Kötelességemnek tartottam fenntartani az amerikai nemzet befolyását a háború kiterjedésének megakadályozása érdekében. A gyorsütemű külföldi események gyors tevékenységet igényeltek nálunk is. A nemzetvédelmi tervek kibővítettük és az új háborus követelményekhez alkalmaztuk. Beláttam, hogy a nemzeti egység elengedhetetlen a nemzetközi feszültségre való tekintettel. Következésképpen kijelentettem, hogy nem fogadom el harmadszori jelölését, mielőtt a demokrata párt össze nem ül. Elfogadom azonban, ha engem jelölnek ki.

Washington, július 19. (Rador.) Roosevelt elnök tegnap rádióbeszédet tartott. — Mikor másodsorú is megválasztották — mondotta Roosevelt — úgy határoztam, hogy mandátumom lejártá után visszavonulok az államügyek vezetésétől. Nyolc évi megfeszített munka ezekben a nehéz időkben feljogosított ilyen elhatározásra. Elhatároztam, hogy másra háritom a vezetés felelősségét. Visszavonulási elhatározásomat barátaim tudomására hoztam, de nem láttam közérdekűnek a nyilvánosság-gal is közölni. — 1939 elején valószínűvé vált az európai háború és amikor ez kitört, módosítottam a semlegességi törvényt. Kötelességemnek tartottam fenntartani az amerikai nemzet befolyását a háború kiterjedésének megakadályozása érdekében. A gyorsütemű külföldi események gyors tevékenységet igényeltek nálunk is. A nemzetvédelmi tervek kibővítettük és az új háborus követelményekhez alkalmaztuk. Beláttam, hogy a nemzeti egység elengedhetetlen a nemzetközi feszültségre való tekintettel. Következésképpen kijelentettem, hogy nem fogadom el harmadszori jelölését, mielőtt a demokrata párt össze nem ül. Elfogadom azonban, ha engem jelölnek ki.

„Az amerikai kormány szembeszáll a parancsuralom kiterjesztésével“

Nem közönséges háborúval állunk szemben, hanem a parancsuralom bevezetését célzó forradalomról van szó. Sor kerülhet arra, hogy megvédjük intézményeinket. Ilyen időkben az egyéni képességeket a közösség szolgálatába kell állítani. Minden személyes tervet el kell ejteni. A közveszéllyel szemben senkinek sincs más választása mint a közt szolgálni. — Mindezek alapján úgy véltem, hogy nem szabad visszautasítanom azokat, akik szolgálataimra apellálnak. Isten segítségével, minden erőmmel igyekezni fogok továbbra is szolgálni az Egyesült Államokat. — Egyes nemzetek szükségét érezték, hogy a lejártnak tekintett demokráciát el-ejtsék. Mi sohasem fogunk ilyen módszerhez folyamodni. A kormány mindenkor nyilvánosan hangoztatta, hogy szembeszáll

a parancsuralom kiterjesztésével. A kormány rokonszenvét nyilvánította a szabad népek iránt, melyek ellenállnak a támadónak. Nem sajnálom e népeknek adott anyagi segítségünket. Felhivtuk az amerikai népet figyelmét a világot rengető új erőkre. — Teljes erőnkől folytatni fogjuk ezt a külpolitikát. Erkölcsilag és fizikailag fel kell legyünk készülve minden bekövetkehető eshetőségre. A történelem választásánál állunk. Határozunkunk kell, hogy előre, vagy hátra megyünk. Tudnunk kell, vajjon fenn akarjuk-e tartani civilizációnkat, ahogyan mi tudjuk azt. Az amerikai nép el van határozva arra, hogy áldozatokat hoz anyagiakban és energiában. A demokráciára támaszkodó meggyőződésében bátran és hittel fog szembeszállni a jövővel.

Wallace az alelnökjelölt

Csikágó, július 19. (Rador.) A demokrata párt Henry Wallacet jelölte ki az Egyesült Államok alelnökségére. A jelöltek között szerepelt Bankhead a képviselőház elnöke és más közéleti előkelőség is. Henry Wallace 665 szavazatot kapott 1095 közül.

Roosevelt elnök melegegedését fejezte ki Wallace kijelölése felett s kijelentette, hogy ő is elfogadja az elnökségre való jelölését.

Az amerikai államok biztonságának kérdését fogják megtárgyalni Havannában

Washington, július 19. (Rador.) Hull külügyminiszter mielőtt elutazott volna Havannába, kijelentette a sajtónak, hogy a 21 amerikai köztársaság képviselői az érdekeikkel kapcsolatos kérdések megvitatására ülnek

az összes francia középületek és emlékművek homlokzatáról eltávolították a francia forradalom „Szabadság, egyenlőség, testvériség“ jelszavát és az új idők jelszavának felírásával helyettesítik: „Munka, család, haza“.

A lap hozzátézi, hogy a régi jelszavak vezettek Franciaország meggyengítéséhez és bukásához.

A német sajtó szerint a Reich „erélyes és kiméletlen“ katonai csapással fog válaszolni Churchill beszédére.

A Hamburger Fremdenblatt Churchillt az „angol birodalom sírásójának“ nevezi, aki

Angliát „kalandos szellemben“ vezeti és megállapítja, hogy az angol miniszterelnök ama kérésével, hogy ellenséges ellenőrzéseket kovácsoljon össze Németország ellen, sikertelenek lesznek, „mert hiányzik ehhez az alapvető feltétel és pedig a bizalom az angol erőben“.

A Daily Telegraph Törökország helyzetével foglalkozva, többek között ezeket írja: „Nem titok az, hogy Moszkva felszólította az angol kormányt Ankara megnyugtatására, miután a szövjeteknek nincsen támadó szándékuk Törökországgal szemben“.

UGYELJ ARRA, HOL ÉS MIT BESZELSZ.
SOHASEM TUDHATOD, KI HALLGATÓZIK.
BOLCS EMBER, AKI HALLGATNI TUD.
SOK BESZÉDDEL SOKAT VETKEZUNK.

Külpolitikai szemle

A Timpul írja: Azt a hírt, amely szerint a német offenzíva megindítása előtt német-olasz ultimátumot intéztek Angliához, nem erősítették meg és nem cáfolták meg Berlinben vagy Rómában. Ennek ellenére, az angol sajtó azonnal választ adott a hírre.

A londoni lapok siettek kijelenteni, hogy a beszegethatalmak azzal a reménységgel bocsátták utjára az ultimátum híret, hogy az angol közvélemény békekötésre fogja kényszeríteni az angol kormányt, ami ezáltal megmenetné Angliát a német beözönlés veszélyétől.

„Az angol kormány — írja a Daily Telegraph — két ultimátumszerű javaslat között kellene választania: feltétel nélküli kapituláció, vagy — egy könnyűlethebb megoldás — az európai jogairól és Földközi tengeri birtokairól való lemondás között.“

A lap kihangsúlyozza, hogy „az angol kormány az angol közvélemény képviselője, miután résztvesznek benne az összes társadalmi osztályok és az angol közvélemény mindenben jóváhagyta a Churchill-kormány magatartását, amelyet a miniszterelnök legújabb beszédében olyan világosan lezögeget.“

„Csodát fog mondani bármilyen propaganda, amely az angol nép egységének megbontására törekszik. „Anglia felkészült és nyugodtan és bizakodóan várja a jövő eseményeit“, — fejezi be a lap.

A berlini Nachtausgabe rámutat arra, hogy a német körök tudatában vannak London terveinek, a német-orosz viszony megzavarását illetően. Az ilyen kísérletek azonban megújultak és meg fognak hiúsulni a jövőben is.

„Az angol plutokrácia machinációt túl átlátszóak ahhoz, hogy Moszkvában komolyan vehetnek azokat“, — hangsúlyozza a lap.

Belgrádból jelentik, hogy Cvetkovics miniszterelnök hosszabb megbeszélést folytatott Macek dr. helyettes miniszterelnökkel és a politikai élet több más személyiségeivel. Macek is több megbeszélést folytatott.

Jóértesült körök kijelentik, hogy a kormányt és helyettesének megbeszélései a jugoszláv politikai, társadalmi és gazdasági élet közeli átalakításával kapcsolatosak, aminek végső célja az új európai rendbe való beilleszkedés.

Cvetkovics miniszterelnök Bledbe utazott, ahol kihallgatáson jelentkezik Pál régenshercegnél.

A stockholmi „Aftonbladet“ arról értesül, hogy Halé Szelasszié jelenleg „valahol“ a Vörös tenger közelében tartózkodik. A volt uralkodó csak a megfelelő pillanatot várja, hogy visszatérhessen Abessziniába.

A lap hozzátézi, hogy az olasz hadüzenet után a volt négy olasz hadihajó Baath üdülőhelyre, ahol addig tartózkodott és egy angol hadihajó fedélzetén Kelet-Afrikába indult.

Az Alehandá című svéd lap szerint az angol munkásszervezetek egy határozottabban követelik Chamberlain, Sir John Simon és Kingsley Wood menesztését a kormányból.

Az hiszik — teszi hozzá a lap —, hogy Churchill nem tagadhatja meg az angol munkásság kérésének teljesítését.

A Giornale d'Italia Washingtonból jelenti, hogy az Oregon és Angoulin francia hadihajók átszelték a Panama csatornát és utban vannak az Antillák felé. A lap tudni véli, hogy a francia hajók utjának célja a Martinique sziget körüli angol hadihajózár áttörése.

A Petit Journal című francia lap szerint

Muoyalbo
gépfegever
tak egy eliensé
majd csapata
okát, és löszet
yiséget nyilván
uk. Az ellensé
atamadást anél
volna. Egy el
dor.) A Stefan
ork Times című
ai haditevékeny
tja azoknak bá
emben, akiktől
álló erő.
r.) A tengerne
us 8-án az olasz
angol cirkáló
g is javították.
eltett el
d
elmi bánatában
ügyesség, ame
megadta az en
ügyvéd holt
k és ott teme
eltet
krata
Wilkie,
agy többséggel
biztosítani az
nyilvánvalóvá
sak, hogy két-
nem szándék-
jelölést. Meg-
nátor visszalé-
atai a követke-
ngs 9 és Cordel
an nagy részét
ak. A program
különbözik a
t egy hónappal
ól. Ennek meg-
k nem avatkoz-
háborújába, de
hetik a megtá-
ajüleg a párt-
abadságot biz-
nyen az, akit
tart a demok-
én
dor.) A New-
sörint Roose-
ent ülésén ma
összes ameri-
títeni fognak.
Rador.) Wen-
párt elnökje-
krata párt je-
sával kapcsor-
örvendek,
Nagy válasz-
Roosevelt el-
árnak alelnök-
kozott.
Leptató E. T.
on L. Pop 14.

ban, Transzjordániában és Irakban, Szíriában és a Libanonon.

Haifa Hinterlandjával azonban Angliának nagyobb nehézségei vannak, mint a Singapuréval. Három generális: Dill, Haining és Wawell igyekeztek 1936-tól 1939-ig Anglia presztízst megvédeni az arab terrorral szemben.

Haifa ellen lezajlott az első repülő-támadás. Bombák estek a város környékén.

A kolozsvári rendőrség új vezetője, Craioveanu őrnagy átvette hivatalát

Cluj, július 19. Hirt adtuk arról, hogy a legutóbb megjelent rendelettervény alapján egyesítették a csendőrséget a rendőrséggel és a belügyi kormányzat ennek kapcsán melyreható változásokat eszközölt a rendfenntartó hatóságok belső életében is. A rendőrség élére mindenhol csendőrtisztek kerülnek és a rendőrségi vezérfelügyelőségeket is átszervezik. Ezeknek a változásoknak a során a kolozsvári rendőrség élére Craioveanu Gheorghe csendőrnagy, hivatalbajépése alkalmából előzőkeny szívélyességgel a következőket mondotta:

A legutóbbi rendelettervény intézkedései szerint történt ez a változás s ennek következtében engem biztat meg a kolozsvári rendőrségre vezetője. A sajtóval a legközvetlenebb kapcsolatot óhajtom kiépíteni s éppen ezért a köicsönös bemutatkozás végéig ma, szombaton reggel kilenc órára kérttem magamhoz a sajtó képviselőit. Az a célom, hogy a rendőrség mindenkor pontos tájékoztatással szolgáljon a sajtó útján a közönség felé s ezért az a tervem, hogy a célra külön sajtóosztályt fogunk létesíteni, amelynek az lesz a hivatása, hogy a közvéleményt érdeklő minden olyan eseményről, amely a rendőrség

Petróiumtartályok lobbantak lángra. A táviratok áldozatokról beszélnek.

A feleséges Carmelről tüzet okádtak a légharító útegek. A jisuv méltóságjeljes nyugalommal állta ki a tűzpróbát.

Haifa mindenestire a világ érdeklődésének homlokterében áll, az Indiák felé vezető utak szájánál, az iraki petróleum csővezetékeinek a végállomásán a brit impérium egyik legérzékenyebb, legsebezhetőbb pontján.

segi vizsgálatot nem befolyásolja károsan, pontos felvilágosításokat adjon.

A továbbiakban közölte Craioveanu Gheorghe, a rendőrség új vezetője, hogy évek óta teljesít szolgálatot Kolozsváron és alaposan ismeri a város közállapotait. Az az érzése, hogy a jövőben is a legbarátságosabb kapcsolat fog uralkodni az egyesített csendőrség és rendőrség és a város polgársága között. Végül kijelentette Craioveanu csendőrnagy, hogy Szamos tartomány rendőrségeinek az élére, mint főfelügyelő, Panaitescu csendőrezredes, a kolozsvári csendőrség szárnyparancsnokság vezetője kerül, aki a közelmúltban is irányította dr. Horvat Iosif rendőrkész torral együttesen a kolozsvári rendőrséget, tehát szintén nem ismeretlen és nem új ember Kolozsvár lakossága előtt. Dr. Horvat rendőrkésztor továbbra is itt marad a kolozsvári rendőrségnél, ahol az állambiztonságnak és a büntügyi osztálynak lesz a vezetője.

A rendőrség belső rendjében történő egyéb változásokról majd a holnapi sajtónyilatkozatomban fogok részletes felvilágosításokat adni — fejezte be nyilatkozatát kolozsvári rendőrség új vezetője.

Hogyan működik az amerikai elnökjelölő konvent

Jelegzetesen amerikai alkotás az elnökjelölt választásának módja

Newyork, július 19. A régi amerikai hagyományokhoz híven, az Egyesült Államokban ülést tartottak a demokráta és köztársasági pártok „nemzeti konventjei”, amelyen megválasztották elnök és alelnök jelöltjüket a novemberben megtartandó népszavazásra.

A republikánus párt konventje, amely a múlt hét folyamán Filadelfiában ülésezett, többszöri szavazás után Wendel Wilkie nagyiparost jelölte ki a párt főelnökjelöltjévé. Ezen a héten pedig a Chicagóban összeült demokráta konvent is döntött az elnökjelölés ügyében: harmadszor is jelölte Roosevelt köztársasági elnököt.

Az az eljárás, amellyel Amerikában kijelölik az elnököt, jelegzetesen amerikai alkotás.

Az államszövetség első korszakában az elnököt egyhangulag választották meg. 1830-tól kezdve az amerikai élet demokratizálódásával és az Egyesült Államok fontosságának növekedésével egyidejűleg, a jelöltek kiválasztását évente megtartott gyűlések végezték, amelyeknek egyre pontosabb működési szabályaik voltak és amelyekből valóságos alkotmányos szervek lettek.

A mai „konventek” rendszeresen megszervezett képviselőtestületek delegátusai a 48 amerikai állam képviselőiből kerülnek ki és teljes hatalommal rendelkeznek. Az amerikai alkotmány értelmében minden államnak joga van kétszerannyi elnökjelöltöt képviselőt küldeni az illető párt nemzeti konventjébe, mint amennyi szenátorral és képviselővel az állam a kongresszusban résztvesz. Így tehát a konventben résztvevő képviselők száma államonként különböző. Egy kis államnak, mint aminő Delaware, hat képviselője van, míg egy nagy, mint aminő Newyork állam, 78 képviselője van. A képviselők száma körülbelül ezerre emelkedik, amihez egyenlő számú helyettes járul még. A helyettesek

Parkettezés

a legjutányosabban Lőrinczy és Tsa vállalat Cluj, Str. Goldis 6. és Str. Iuliu Maniu 1. (Cseke cukrászda).

A hadsereg felszerelése érdekében

A hadseregnek sok pénzre van szüksége. Jegyeztek tehát hadsereg-felszerelési pénztárjegyeket (bonókat), amelyek minden nap a hivatalos órák alatt a nagybancoknál, valamint a pénzügyigazgatásnál jegyezhetők, ahol az ehhez szükséges irlapok (blanketták) is kaphatók.

Ezek a kötvények a legkedvezőbb feltételű állampapírok, mivel 4,5 százalékkal kamatoznak. Jegyezhető három, vagy öt éves lejáratu bon, ahogyan a jegyzőfél akarja. Hat hónap múlva az állam a jegyzett összeg egyötödét (husz százalékát) visszafizeti, míg a három, vagy öt éves határidő lejártá után az egész összeget.

Hat hónap múlva az esedékes 20 százalékos részlettel és a szelvény összegével adó fizethető az államnak, tartománynak, vagy a községnek.

Akinek a lejárat előtt pénzre van szüksége, a Banca Națională-tól a névérték 70 százalékának megfelelő lombardkölcsönt kaphat bonjaira, ugyanúgy kamat mellett.

Minden román állampolgár, aki az ország érdekét szíven viseli, köteles pénzével elősegíteni a hadsereg felszerelését.

Cluj megye prefektusa
MANOLE ENESCU ezredes

konvent részéről egyszerű többséggel, a demokráta konvent részéről a szavazatok kétharmadának többségével történik.

A legutóbb esetben sokszori szavazás szükséges az elnökjelölt megválasztásához: 1852-ben Franklin Pricet 49 szavazás után jelölték ki; 1880-ban Garfieldet 36 szavazás után jelölték ki, ugyancsak Woodrow Wilsont is, 1912-ben. Egyhangulag választották meg Henry Kleyt, Grantot és Clevelandot. Egyes jelöltek, mint aminők T. Roosevelt és Taft voltak, az első szavazás után megválasztottak nyilvánították.

Elképzelhető, milyen szenvedélyes hangulatban választják meg azt, akit kijelöltek arra, hogy négy éven keresztül teljhatalmu ura legyen az amerikai politikai és közigazgatási életnek.

Általában leszögezhető, hogy a párt nem is annyira jó elnököt, mint inkább jó jelöltet kíván, aki szimpatikus, népszerű legyen, vagy ahogyan az amerikaiak kifejezik maguakt, olyan jelöltet, aki „vonzó” egyéniség. Rendkívüli körülmények között azonban

ezeket a kizárólag választási megfontolásokat fontosabb kritériumok váltják fel.

Ebben az évben példának okául a köztársasági párt nem a népszerűbb jelöltek közül választott meg valakit, hanem Wendel Wilkie-t, akiről azt tartják, hogy igen tehetséges ember.

A demokráta párt konventje két nap ülésezés után harmadszor is elnöké jelölte Roosevelt elnököt, ami egyedülálló eset az Egyesült Államok politikai történetében.

Az elnökjelöltek rendszerint nem vesznek részt a nemzeti konvent ülésein. Roosevelt elnök előzetesen közölte, hogy bár nem kívánja jelölését, a kérdést teljes egészségeben a párt konvent döntésére bizza. Amidőn több befolyásos képviselő felvetette Roosevelt jelölését, a konvent ezer delegátusa és 25 ezer főnyi résztvevője hosszas szimpátiatüntetést rendezett az elnök mellett. Valószínű, hogy Roosevelt elnök győztesen fog kikerülni a novemberben megtartandó elnökválasztásról is.

Közlemény!

CARMEN-SYLVA polgármesteri hivatala az ország összlakossága tudomására hozza, hogy a Fekete tenger partján levő gyógy- és klimatikus fürdőn a szezon megkezdődött csendben és jövedelvel.

Az általános rend teljesen helyreállott.

Az ország bármely részéből, minden megszorítás nélkül, ide lehet utazni.

Az összes helyiségek, hotelek, villák, vendéglők, fürdők nyitva vannak.

Mérsékelt árak a hatóságok ellenőrzése mellett.

Carmen-Sylva 8 Julie 1940.

ss. Prof. Dr. N. Gheorghiu
polgármester.

Az elmúlt évtized alatt a romániai ipar munkáslétszáma hetven százalékkal, a termelt érték ötven százalékkal emelkedett

Öfelsége II. Carol király trónralépésének 10-ki évfordulója alkalmából megjelent egy érdekes kötet, amely a román ipar tízeves fejlődését ismerteti. A kötet a nemzetgazdasági minisztérium kiadásában jelent meg és annak legérdekesebb része, a második rész, amely adatszerűen csoportosítja az ipar fejlődését.

1930-ban az ipari termelés összértéke 48 milliárd lei volt, 1940-ben 74 milliárd lei. Az árak átlagos 20 százalékos emelkedése mellett ötven százalékos, tehát az emelkedés. Még jobban kifejezésre jut az ipari termelés fejlődése a munkások létszámában: 1930-ban

174.000 ipari munkás volt, 1940-ben 294.000. Géphajtásu erőben 493 ezer HP-t használtak 1930-ban az iparvállalatok, ma 690 ezer HP-t.

Az emelkedés leginkább a textiliparban és fémiparban mutatkozik. A textiliparban 7,5 milliárd leiről 12 milliárdra emelkedett 10 év alatt a termelés, a fémiparban 7,6 milliárdról 14 milliárdra. A fémiparban a motorerő tíz év alatt megkétszereződött.

Az egyes vidékek iparosodásának vizsgálatalánál a szerzők megjegyzik, hogy textilben a Barcaság mutatott nagy fejlődést, míg halapiparban a Bánát.

SPORT

Szombaton és vasárnap
Tenis Club Dermata Camarasescu
teniszkupa mérkőzés a Tenis Club
sétaléri pályáin

Cluj, július 19. Amint már megírtuk a Camarasescu kupa erdélyi zónájának döntőjébe a Tenis-Club és Dermata (Echo) csapata került. A két egyesület a zónadöntő lejárásait folyó hó 20. és 21. napjaira, azaz mára, szombatra és vasárnapra tűzte ki. Szombaton délután két egyes, vasárnap délelőtt a páros és délután a másik két egyes mérkőzés lejátszására kerül sor. A két csapat komoly edzésekkel készül az érdekes összecsapásra, amely városunk legjobb teniszezőit állítja sorompóba. A délutáni mérkőzések pontosan 5 órakor, míg a délelőtti fél 10 órakor kezdődik.

Elet helyett órák, Dénes Zs. regénye Adyról, könyvnapi ára fve 115 (majd 152), kve 160 (majd 206), Kosztolányi—Illyés: Lenni vagy nem lenni kve 228 (304), Erős várunk a nyelv 28 Lei (304), Lepagenál Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen könyvnapi jegyzéket.

Palesztinai könyvek

hihetetlenül olcsó áron. Szépirodalmi, tankönyvek, tudományos és vallási tárgyú művek. A palesztinai könyvpiac legújabb termékei. Szállítja:

Depozitul H. Jacob, Bucuresti, IV.,
Str. Profesor Petre Cumpăniici 30.
Kérje azonnal ingyenes árjegyzékünket!

R

Hogyan

Utban Hágából
oknak a kis v
n a vonat mo
ár betükkel a
k: „Biztonságot
esen előlötözött
jét kedves kis
ratnak rendben
ára nincsen tu
en ironiák, am
pui előtt jelent.

Még n
főpálya

Még most is le
sutállomására,
e alvárosi vasu
aga és Rotterda
at. Szerencsére
zlekednek és b
zponjtába. Miú
ágetelt romokat
ntjának szint
annezejére, a v
nalaira, a Kool
„Boompies“-re.
et nyujt. A Ko
oda révén, épsé
za, a főposta é
jezett új tözde
városban, még
ölsingel nyugati
a épülete csak
rosban körül
nyelvet előbb
gy vajjon lak
től eltekintve,
égett, ablaktala
rlasszokat lát.
nyel kegyetlen
zánál, minden
ayok jelzik.

Sulyos

Rotterdam egy
lyos porfelhő
an táplálják az
znek a romok
erveinket, kisz
hánkra, cipőnk
munkásokat szer
birják a port és
ost semmilyen

Az uccák alig
ere, hogy elősz
ytini. Sajnos, m
otterdam egyik
l ismerte ezt a
get semmilyen
a dolog ma v
gy körut volt é
gy ségtáblára b
Y. cipőzlet”,

Semmi nem e
etre és megszö
ők ezek a cégtá
niat valami siri

Az emberben
érdés: hogyan
ni? Am a halá
támát nem leh
szűtlésével fel
ancékba és övő
eg teljesen elha
romok között
rintetlen negye
yüzösög, mint v
ek új létet te
akaritási munk
mbert foglalko
ási eszköz volt
atnának ott m
sak 1300 kocsi
sak el: másfél
300 kocsiival f
egy a romokat
rát dolgoznak
mazok láthatók,
zamos romhalm
érhettek. Egy
lötötték az om
gen jó közleke
lerakott törm
éges hegyek ke
nyly vizeibe eg
és még mindig
bbi törmelék
uzot követet g
edékek közül

Rotterdam romjai között

Hogyan építik újjá a megpróbáltatott holland várost

Hága, július hó

ban Hágából Rotterdam felé, egyikén a kis vasutállomásoknak, amelyeken a vonat most rendszeresen megáll, nagy betűkkel a következő szavak diszelegnek: „Biztonságot mindenekelőtt”. A művészen emeltözött állomásfőnök, aki szabadon a kedves kis kertjének művelésével és a rendbentartásával tölti el, bizonyára nincsen tudatában annak az önkényes íroniának, amelyet ez a jelszó Rotterdam előtt jelent.

Még mindig romokban hever a főpályaudvar

Még most is lehetetlen befutni a város főpályaudvarára, amely romokban hever. Egy alvóvárosi vasút kénytelen lebonyolítani a Hága és Rotterdam közötti személyforgalmat. Szerencsére azonban a villamosok már megkezdik és beviszik az embert a város központjába. Miután elhagytuk az első elhagyott romokat, beérkezünk a város központjához, szinte beláthatatlan kiterjedésű mezzejére, a város legfőbb közlekedési csomópontjára, a Koolsingelre, a Kruiskada-ra és „Boomples”-re. A központ leirhatatlan képet nyújt. A Koolsingel jobb oldalán, valami a révén, épségben maradt a nagy város, a főposta épülete, valamint az alig beépített új tőzsdéi épület. Valamivel beljebb, városban, még áll néhány nagy épület. A Koolsingel nyugati oldalán azonban egy szálszerű épülete csak félig maradt meg. A belvárosban körülbelül 120 olyan épület van, amelyet előbb alaposan át kell vizsgálni, hogy vajon lakhatók-e, vagy lebontandók. Az eltekintve, amíg csak a szem elláthat, az ablakok romok és formátlan kövesszökeket lát. Az óriási tűzvész nyomait, amely kegyetlenebbül pusztított a légi bombázásnál, mindenütt megszenesedett maradványok jelzik.

Sulyos porfelhő a belváros felett

Rotterdam egykori belvárosa felett most sulyos porfelhő uszik. Ezt a porfelhőt állomány táplálják azzal, hogy eltakarítani igyekeznek a romokat. A por megfekszi a levegőt, kiszáradt torkunkat, rákódik a szemre, a cipőnkre és megtölti szemünket. A munkásokat szemüvegekkel látták el, hogy megvédjék a port és a nap forróságát, amelyet semmilyen árnyék nem enyhít.

Az uccák alig felismerhetőek, annak ellenére, hogy először azokat igyekeztek megjelölni. Sajnos, még az sem tudja felismerni Rotterdam egykori uccáit, aki különben igen jól ismerte ezt a várost. Az emlékezőtehetséges semmilyen támaszpont nem segíti. Furcsa dolog ma végigsétálni ott, ahol valaha a körút volt és a romok között turkálva, a segítségért bukanni: „X. divatárúdzsolt”, „Z. cipőüzlet”, „Z. fodrász”.

Semmi nem emlékeztet arra az egykori városra és megszokott tevékenységeire, amelyek ezek a cégtáblák beszélnek. Ugy hatnak, mint valami sírfeliratok.

Az emberben önkéntelenül is felvetődik a kérdés: hogyan képesek még itt emberek élni? Am a halálos áldozatok és a sebesültek számát nem lehet a megkövesedett anyag megvizsgálásával felmérni. Az emberek nagyrésze a romokba és óvóhelyekre menekült, vagy pedig teljesen elhagyta a várost. Ennek ellenére a romok között és a város külső részeinek elhagyott negyedei között az élet éppen úgy folyik, mint valaha. Az emberek igyekeznek új életet teremteni maguknak. Az elhagyott munkálatoknál körülbelül huszszor annyit foglalkoztatnak. Ha elegendő szállást és eszközöket volna, még sokkal többen kapnának ott munkát. Am a városvezetőségnek 1300 kocsival rendelkezik. Gondoljuk csak el: másfél hónap óta husz ezer ember 1300 kocsival felszerelve, azzal foglalkozik, hogy a romokat takarítsa el. Naponta nyolc órát dolgoznak és még mindig óriási kőhalmozatok láthatók, nem is beszélve arról, hogy az ember romhalmazhoz még csak hozzá sem érhet. Egy széles mocsarat teljesen kiirtották az omladékokkal és felette most a legrosszabb levegőt teremt. Más helyeken a romoktól törmelékekből valóságos mesterséges hegyek keletkeztek. A Maas tiz méter magas vízbe egész rakományokat dobtak be, hogy még mindig nem tudják hová fogják a törmelékanyagokat elhelyezni. A szétvert követet gondosan kiválogatják az omladékok közül és külön rakatározzák. hogy

felhasználhassák az építkezéseknél. Ugyanezt teszik az ércekkel is.

Egész Hollandia viseli Rotterdam kárát

A kárt, amelyet Rotterdam életbenmaradtjai elszenvedtek, az egész holland népesség viseli. Mindenki azt akarja, hogy az 1940. évi katasztrófa után a várost tökéletesen építsék fel. Rotterdam egy régi, kiöregedett, sok szempontból kimondottan csunya és szűk város volt. A kevés, mutató körút mögött, szinte lakhatatlan városrészek feküdtek. Hága nagyvonalúságából, Amszterdam gazdag és hagyományos szépségéből itt igen keveset fedezhetett fel az ember. Aki

csak tette, Hágában lakott, még akkor is, ha munkahelye Rotterdamhoz kötötte. A tehetősebb rotterdamiak közül igen sokan laktak a szép Wassenar és Schewening elővárosokban.

Rotterdam újjáépítése egészen új városrendészeti tervek alapján fog történni. Széles, egészséges, modern körutakat akarnak teremteni és az egyes mérnökök munkáját összehangba hozzák a városrendészet általános tervezetével. Néhány nappal a szerencsétlenség után a városvezetőség irodát létesített az újjáépítési tervek kidolgozására. G. M. Witween városi mérnök vezetése alatt. A belváros egész területének lerombolása által lehetőség nyílt arra, hogy az egész területet újból felparcellazzák. Az utakat a modern gyorsközlekedés szükségleteinek megfelelően kiszélesítik, új közlekedési vonalakat nyitnak meg.

Nagyjából megmarad a belváros régi berendezése, de szélesebb és befogadóbb kiadásban. A Goudába vezető vasutvonal a jövőben a központi vasutállomásra fog torkolni, ami szükséglettel teszi a teljesen lerombolt maasi vasutállomást és lehetőséget nyújt arra, hogy egy új, magas védőgátat építse-

nek a Maas partján, amely megvédi a környéket az áradások veszélyétől. Ezáltal szükséglettel válik a város közepén áthaladó régi gát is. Az új gát, amely 50 méter széles lesz, két részből fog állni: egy magasabból és egy alacsonyabból. Egy nagyszabású, egyoldalt beépített bulvárd szabad kilátást fog nyújtani a folyamra.

Ezek a körvonalai egy olyan tervnek, amely a régi Rotterdamnak új és szebb képet, valamint észszerűbb berendezést hivatott kölcsönözni. Sok példa bizonyítja azt, hogy egyes városok csak az őket ért nagy katasztrófák után épültek fel tervszerűen. A legújabb időkben példa erre a molern Tokió, amely az 1923-as földrengés után egy szűk, fából épült városból modern nagyvárossá változott. Valami ehhez hasonlót remélnek Rotterdamban is elérni. Remélik, hogy a megpróbáltatás 1940-es esztendeje ugyanakkor egy új és szebb város alapításának éve is lesz. Az állam is hajlandó segíteni ehhez. Az ország újjáépítési alapja elsősorban Rotterdam és lakosainak javát fogja szolgálni, mert Hollandia háborús segélyének 90 százalékát Rotterdam újjáépítésére fordítják.

Uránia Mozgó

SZOMBAT ÉS VASÁRNAP UTOLJÁRA:

1. Tawás urfi kalandjai

Mark Twain világhírű regényének gyönyörű színes filmváltozata, főszerepben: TOM KELLY (KOLDUS) és KIRÁLYFI (cim szereplője).

2. Sing Sing foglya

Izgalmas kalandfilm, főszerepben: HENRY WILCOXON, MARIAN MARSH. MŰSORON KIVÜL A LEGUJABB U. F. A. HIRADÓ a compiegnei nappal.

Gyászistentisztelet Mária királyné halálának második évfordulója alkalmából

BUCURESTI július 19. (Rador.) A királyi udvar marsalli hivatalának 49. számú közleménye szerint csütörtökön délután tizenkét órakor a cotroceni palota templomban gyászistentiszteletet tartottak Mária anyakirályné halálának második évfordulója alkalmából. Az istentiszteleten résztvett Öfelsége Károly király, Mihály nagyvajda, Erzsébet hercegnő, a miniszterelnök, a patriárka, a királyi tanácsosok, a kormány tagjai, az országőrök parancsnoka, Bucegi tartomány királyi helytartója, a főváros katonai parancsnoka, Bukarest főpolgármestere, a bukaresti rendőrprefektus, a királyi udvar tisztviselői és Mária királyné volt udvarhölgyei. Délután az Uralkodó Sidorovici országőrparancsnokot és Conte Piero Parivelli szenátort fogadta kihallgatáson.

Rendelet útján meg lehet vonni az állampolgárságot a naturalizált franciáktól

VICHY, július 19. (Rador.) Szerdán rendelet törvény jelent meg a francia hivatalos lapban, amely szerint bármely idegen, aki elnyerte a francia állampolgárságot, rendelet törvény útján elvesztheti azt. Az állampolgárság elvesztése független attól, hogy mikor nyerték el azt, még akkor is, ha az állampolgárság a törvény életbelépése előtti időből származik. Egy másik rendelet törvény 1940 június 25-től kezdődőleg felfüggeszti azokat a tilalmakat, vagy megszorításokat, melyek az ellenséggel való kapcsolatokra vonatkoztak. A rendelet törvényt Algériában és a francia gyarmatokon léptetik életbe.

Kolozs megyében kitűnőnek ígérkezik a termés

Manole Enescu ezredes prefektus elnökletével nagyfontosságú értekezlet volt a kolozsvári vármegyeházán

Cluj, július 19. A kolozsvári prefekturán tegnap Manole Enescu ezredes prefektus elnökletével nagyfontosságú konferencia volt, amelyen részt vettek a községi hatóságok vezetői.

Enescu prefektus miután röviden ismertette az utóbbi idő eseményeit kiemelte azokat a parancsokat, amelyeket odaadásal kell tiszteletben tartania a megye minden tisztviselőjének és polgárának. Abban az új szemlélet elrendezésében, amely előtt a román nemzet áll, minden tisztviselőnek, aki tisztában van azzal a nehéz idővel, amelyet a haza és az egész emberiség átél, éjjel-nappal dolgoznia kell, minden percben készen állva a kötelesség teljesítésére.

Kolozs megye mezőgazdasági helyzete teljesen kielégítő

A napirend keretében a mezőgazdasági kamarák képviselői, élükön Gheorghe Popescu elnökkel, kitűnő jelentést tettek a megye mezőgazdasági helyzetéről. A jelentésből kitűnt, hogy általában a mezőgaz-

dasági helyzet jó. Kivételt képeznek az áradások és a jégesők okozta károk, amelyek ebben az esztendőben nagyobb károkat okoztak, mint az előbbi években, mely károk felbecsülésére a közeli napokban kerül sor. Ott, ahol az elszenvedett károk következtében kárpótlás szükségessége mutatkozott, újabb segítségeket szavaztak meg.

A mezőgazdasági munkálatok, hála az idejében foganatosított erélyes intézkedéseknek, normális mederben folynak. A megművelhető területeket már be is vetették. Az elmúlt ávekhez viszonyítva, kedvező idő esetén az idei aratás nem marad alatta az elmúlt éveknek. Annál is inkább, mert ebben az esztendőben nagyobb arányú vetés történt, mint a múlt esztendőben.

Enescu prefektus ezután különböző rendelkezéseket adott az aratás betakarításával kapcsolatban. Ebből a célból munkába állítják az összes szabadságot katonákat. Vasárnap és ünnepnapokon kalákában fognak dolgozni a katonai behívottak családjainak mezőgazdasági munkái elvégzésére. A prefektus ezután utasította a szolga-

birókat, hogy a jegyzőségeken végzendő ellenőrzéssel egyidőben nézzenek utána a katonai behívottak családjai között szétosztott segélyek ügyében is, nyomban jelentést téve a visszaélésekről, hogy szigorú büntetésben részesítsék az illetőket.

A méltányosság szellemében kell megvizsgálni a polgárok panaszait

Ugyancsak utasítást adott a prefektus arra, hogy emelkedett méltányosság szellemében vizsgálják ki a polgárok panaszait, amelyeket a panasz elhagyásától számított három napon belül orvosolni kell.

A behívottak családjainak segélyei

A szolgabírók jelentésükben hangsúlyozták, hogy a katonai behívottak családjainak segélyeit úgy április, mint május hónapra kedvező körülmények között osztották ki. Jelenleg a júniusi segélyeket osztják ki, a tartomány részéről kiutalt 3 millió lejből.

Egyben felhívták a közigazgatási szervek figyelmét arra, hogy utaljanak ki havi segélyt a behívottak családjainak, amennyiben megfelelnek a törvény 14-ik paragrafusának, tekintet nélkül arra, hogy kitöltötték-e a 35 mozgósítási napot. Ugyancsak utasították ezeket a szerveket, hogy a legnagyobb fontosságot tulajdonítsák a problémák megoldásának, anélkül, hogy panaszokra sor kerülhessen. Magas hazafias kötelesség segíteni azok családjain, akik örködnek az ország határain.

A konferencia további során a beszárabiai és bukovinai menekültek felszólalásaiban a konferencia történeti gyűjtésére tettek a jelenlévők ünnepélyes ígéretet. A résztvevők megalapozottan válaszoltak a hazafias felhívásra, minden támogatásukat megígérve azoknak a román családoknak, akik nagy megpróbáltatásokat élnek most át.

Dr. I. Stoica aligazgató közigazgatási utasításokat adott, hogy a jövőben is biztosítsák a közigazgatási munkálatok legjobb menetét, elkerülve a munkahamozódást és ugyanakkor biztosítva a gyors és pontos elintéztést.

Ezután néhány helyi jellegű probléma megvitatásával véget ért a konferencia.

BURKE SZENÁTOR KILEFETT A DEMOKRATA PARTBÓL

Washington, július 19. (Rador.) A DNB jelentése szerint Burke demokrata szenátor csütörtök este bejelentette, hogy kilép a demokrata pártból s Wilkie, a köztársasági párt elnökjelöltje mellé csatlakozik. Burke Wilkiehez intézett levelében kijelentette, hogy igen sok demokrata kíván rá szavazni, mivel a hagyomány megsértésének tekintik, hogy ugyanaz a személy harmadszor is jelölteti magát az einöki tisztségre.

HAJLÉ SZELASSZIE SZUDÁNBAN TARTÓZKODIK

London, július 19. (Rador.) Mint a Reuter iroda közli londoni mértékadó körökben csütörtökön megröszítették, hogy Hajlé Szelasszié, a volt abesszin császár Szudánban tartózkodik.

HIREK

— **SEMILYEN INCIDENS NEM TÖR-TENT A BOLGÁR HATÁRON.** Bucures-tiből jelenti a Rador: A román kormány azon elhatározásával kapcsolatban, hogy bizonyos korosztályokat és mezőgazdasági munkásokat szabadságot a buzatermés betakarításában, valamint más mezőgazdasági munkálatokban való segédkezés érdekében — egyes külföldi lapok és rádióállomások azt az állítást tették, hogy a Bulgária közelében levő sávokról a román csapatokat hátrább levő vonalakra vonták vissza, majd ismét a határvonalon helyezték el s hogy ez alkalommal különböző incidensek történtek volna. Mértékadó forrásból értesülünk, hogy ezek a hírek szenzációhajászként kitalálásai s minden alap nélkülölnek. Egész Romániában, ugy Nyugaton, mint Délen, a lakosság nyugodtan látja el mezőgazdasági munkáját, semmilyen incidens nem történt s a hadsereg se-gítségét nyújt a földműves lakosságnak.

— **Dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója visszaérkezett Kolozsvárra.** Dr. Tataru Coriolan, Szamostartomány királyi helytartója, aki Raoul Sorban kabinet-igazgató társaságában több napot időzött a fővárosban, ahol a különböző minisztériumokban fontos hivatalos ügyeket intézett el, ma reggel visszaérkezett Kolozsvárra és új-lag átvette hivatala vezetését.

— **Felmondták a Shull-kendőgyár munká-sainak kollektív szerződését.** A kolozsvári Shull-kendőgyár munkásainak kollektív-szerződése augusztus 15-én lejárt. Az egyez-ség értelmében a szerződést a lejárt előtt egy hónappal bármelyik fél felmondhatja, ellenkező esetben továbbra is érvényben ma-rad. A felmondás jogával a munkások éltek. Tegnap megbízottaik útján közölték a gyár igazgatóságával, hogy felmondják a kollektív szerződést és új egyezség kötésére tesznek ajánlatot. A munkások elhatározására az szolgáltatott okot, hogy a gyár igazgatóság az utóbbi időben nem tartotta be a szerződés rendelkezéseit. A munkások bérét indokolatlanul csökkentette. Az új szerződésben a munkások a bérek újabb szabályozását ké-rik.

— **Legideálisabb hashajtó, vértisztító, epe-hajtó a dr. Földes-féle Solvo-pirula.** Szék-rekedés, bélrenyheség, rossz emésztés, gyomorrontás, felfúvódás, gyomor- és bélfájda-maknál teljes gyógyulást nyújt. Egy doboz ára 25 lej. Minden városi és vidéki gyógy-szertárban és drogériában kapható.

— **Szatmáron felemelték a villanyáram díját.** Szatmárról jelenti: A városi villamos-mű július elsejei hatállyal emelte az üzemi és világitó áram díját. Ezentúl 1 kilowatt áram díja a magánlakások részére 16 lej, üzletek és irodák részére 18 lej, üzemeknek 8 lej. Az emelés üzemeknél 1 lej, a többi fogyasztóhelyeknél 2 lej kilowattónként.

— **Ujabb részletek a galaji nagyszabású tüzvészről.** Mint megírtuk, a városban nagy tüzvész történt a villamosművek épületében. A fűtőkazánok teljesen megsemmisültek. Az épület, valamint a többi felszerelések nagy-része porráégett. A lángok terjedése a közeli házakat is veszélyeztette, de a tüzoltók ön-feláldozó munkája meggátolta a további ká-rokat. Az egész városban megszokadt az áramszolgáltatás. Az üzemek, valamint a villamosközlekedés szünetelnek. A szerencsét-lenség színhelyére küldték Paul Goma ki-rályi helytartó, Pretorian, a tartomány vezér-titkára és a többi hatóságok kiküldöttel. A romok eltakarítása alkalmával 5 sulyosan se-besült tisztviselőt találtak, akiket azonnal a kórházba szállítottak. Mindaddig még nem sikerült megállapítani a tüzvész keletkezésé-nek okát. A széleskörű nyomozás mgindult.

Szerkesztői üzenetek

Az Inzestrarea kötvények eddigi sorsolá-sainak egyikén sem hűzták ki a következők Inzestrarea kötvényeit:

R. Gy., Timisoara.
K. K., Oradea.
S. László, Cluj.
Dr. Keppich J., Arad.

S. L., Beclean. 1. A kértezett államok mindegyikébe ugy a rendes posta, mint a rep-ülőposta rendszeren közlekedik. 2. Utlevelet kaphat. 3. Nem kell közelebbi cím, illetőleg ucca megnevezés.

— **Manoilescu külügyminiszter engedélyt kapott külföldi kintézetének viselésére.** Bucures-tiből jelenti: Ofélsége II. Károly király engedélyezte Mihail Manoilescu kül-ügyminiszternek a következő érdemrendek viselését: „Olaszország koronája” rendjének nagykeresztjét, „Fenix” görög érdemrend nagykeresztjét, „Szent Sava” jugoszláv ér-demrend nagykeresztjét, a lett „Három csil-lag” rend nagykeresztjét, a „Becsület légió” kintézetét és az olasz „Glorioso Alzamiento Nacional 18 Julio 1936 Y. Victoria 10 Abril 1939” emlékkintézetét.

— **Ujabb földlökéseket észleltek Török-országban.** Ankarából jelenti: Maras város-kában egymás után hat heves földrengést észleltek. A házak falai erősen megrepedez-tek, jelentősebb anyagi kár azonban nem származott. A lakosság a földlökések meg-ismétlődése miatt rémülten menekült ki a szabadba és órák hosszat ott tartózkodott, amíg a földlökések okozta rémület teljesen megszűnt.

Tamás urfi kalandjai

MARK TWAIN regénye nyomán készült színes TOM KELLY film:

vasárnap délelőtt
11 órákor

matiné előadás keretében kerül bemuta-tóra az

Uránia Mozgó-ban

két MICKEY MOUSE és egy O. C. R. román hirodóval együtt.

Általános helyár lei 19.

— **Öngyilkosságot kísérelt meg egy kolozs-vári sofőr.** Plie Constantin, Mánasturului ucca 39. szám alatt lakó sofőr ma reggel 6 óra táj-ban a Donát uton öngyilkosságot kísérelt meg. Az életunt fiatal férfi ittas állapotban szállt fel a Donat uton közlekedő autobuszra. Amikor a gyermekekmenhely épülete előtt ha-ladt a gépkocsi, az erősen beszeszelt állapot-ban lévő férfi, menetközben leugrott az auto-buszról. A következő pillanatban elővette éles zsebkését és azt hatalmas lendülettel a szívé-be akata döfni. Történetesen éppen abban a pillanatban arra haladt Sălăgean közrendőr, ki idejében megakadályozta tettének elköve-tésében. Előállította a rendőrkvészturnára, ahol kijáratodásáig védőőrizetben tartották. Elkeseredett szándékának okáról nem volt hajlandó felvilágosítást adni. Amikor magá-hoz tért és hazaszállították lakására, azt mondotta, hogy valószínűleg alkoholemérge-zése következtében kísérelt meg öngyilkos-ságot.

— **Vesztett farkas garázdálkodása Szováta környékén.** Szovátról jelenti: Az elmúlt napokban a szováti erdőben vestett farkas bukkant fel. A Trocuta nevű erdőrészen a farkas 14 telenet harapott meg. A megmárt állatokat most védőoltásokkal kezelik. A fark-as később Iles község határában jelent meg, ahol két gyermeket harapott meg, majd szét-marcangolt egy bárnyút, később pedig az erdőbe visszatérve, egy munkást mart meg. Ez a munkás felvette a harcot a fenevaddal és a fejére mért hatalmas fejszeccsapással meg is ölte. Az áldozatokat a marosvásár-helyi orvos reszesítette első segélyben, egy-idejűleg pedig távirati uton Bucures-tiből és Kolozsvárról megfelelő oltóanyagokat kértek, hogy azokat az áldozatok további kezelésé-nél felhasználhassák, miután nem állott ele-gendő oltóanyag rendelkezésre.

— **Elfogták a kegyetlenül meggyilkolt bu-curesti öregasszony fiatalokru gyilkosát.** Bucures-tiből jelenti: Julius 14-re virradó éjjel — mint már jelentettük — kegyetlen módon meggyilkolták Sita Oprescu Brighila 72 éves asszonyt. A büntényt második napon fedezte fel az áldozat mosónője, Maria Dinescu asz-szony, aki a fehérmű után jött és meg-lepetve látta, hogy bár a konyha ablaka nyit-va van, az öregasszony semmiféle életjelt nem ad magáról. Miután azt hitte, hogy va-mi szerencsétlenség történthetett a beteg-eskedő öregasszonnyal, rendőrhét szaladt és őt hívta segítségül. Együtt mentek be azután a feltört ajtón át a lakásba, ahol az öreg-asszony kegyetlenül meggyilkolt holtestére bukkantak. A nyomozás teljes elővel meg-indult. Az idős nőnek nem sok vagyona lehe-tett, miután 1800 lejes nyugdíjából élt ki-csiny házikójában. A nyomozás során végül is sikerült a gyilkost elfogni Florescu Anghel fiatalember személyében. Florescu Anghel régebb az idős asszony bérője volt. Kihall-gatása során elmondotta, hogy miután az öregasszonyt több kézzurással megölte, ki-rabolta a lakást, amelyben 520 lej készpénzt és néhány értéktárgyat talált, amelyeket ol-csó áron elveszettegetett. Az elvetemült fiatal, 18 éves gyilkost, aki nemrég szabadult ki a javítóintézetből, rendőrségi őrizetben tartják és kihallgatását folytatják.

— **Kedvezőtlen hír hatása alatt idegsokrot kapott a híres filmszínész.** Newyorkból je-lentik: Ronald Colman, az ismertevű film-színész legutóbb az egyik Los Angeles-i ven-déglőben tartózkodott, amikor valaki valami kedvezőtlen hírt hozott számára feleségével kapcsolatban. A hír anyira kedvezőtlen ha-tással volt Ronald Colmanra, hogy sulyos idegrohamokat kaphott. Azonnal beszállították az egyik ideggyógyintézetbe. Az orvosi köz-lés szerint állapota meglehetősen sulyos.

— **Eljegyzés.** Farkas Gizi és Rosenberg Soma Cluj jegyesek.

— **Meghívó.** Stern Magda és Lévy Sándor szívesen látják rokonaikat és ismerőseiket f. hó 21-én, vasárnap déli fél kettőkor Clujon a Paris ucai nagytemplom udvarán tartandó esküvőjükön.

— **Házasság.** Tabak Szerén Sighet és Goldring Sándor Oradea f. hó 21-én, vasár-nap délután 2 órákor tartják Sigheten a Jurovits-féle vendéglőben esküvőjüket, mely alkalomból ezuton hívják meg összes rokonai-kat, barátait és ismerőseiket. Minden kü-lön értesítés és meghívó helyett.

Az elnök felesége

A Corriere della Sera írja:

„Az Egyesült Államok elnöke és felesége egyetértésben működnek, mint egy politikai párt”. Nemrégiben írta ezt a Newyork Ti-mes hasábjain Arthur Krock, a híres ameri-kai újságíró és hozzátette, hogy sokan tart-ják Rooseveltnél nagy közéleti vezetőnek. Sőt olyanok is akadtak, akik egyenesen azt java-solják, hogy Eleonora asszonynak adják át férje örökét és öt válasszák meg az USA köztársasági elnökévé.

Természetesen, aki ezt az eszmét felvetette, azok sorából került ki, akik azt hiszik, hogy az elnök eszméi, felesége agyából pattannak ki. Ez természetesen túlzás. Sokan hiszik azonban, hogy a Fehér Ház politikája a há-zastársi együttműködés eredménye.

Nem létezik döntés, üzenet, jegyzék, amely az elnökségtől indult ki, hogy azt Roosevelt-né előbb ne vitatná meg, ne nézné át és ne fogadná el. Rooseveltné sokszor részt vesz a szokásos sajtóértekezleteken is. Vagyis öngyűsége bemeleg a műhelybe és segít a férjének. Ez rendkívül tetszik az amerikaiak-nak.

Tekintve, hogy Rooseveltné asszony első-rendű személyiség lett a nemzeti politikában, nem követünk el indiszkréciókat, ha megismé-teljük, mit mondanak róla. Annál is inkább, mert senki sem mondhat nyilvánosan többet, mint amennyit ő maga elmond magáról na-ponta cikkeiben, interjúkban és rádióbeszél-getésekben. Az amerikai sajtóvilágban ke-resztneve alatt ismerik: „Eleonora írta. Eleonora mondta.”

Roosevelt né nem kivétel Amerikában, ahol nyüzsgőnek a misszionárius tevékenységet végző nők. Bizottságot alakítanak, agitálnak, napirendet szavaznak meg, világjavító intéz-ményeket alapítanak — eszméiknek megfe-lőlen. Ha elmulnak az csak csak saját magukkal foglalkoztak, ugy ezek a nők másokkal kezdenek foglalkozni. Különleges törvényeket követelnek, kérvényzuhataggal árasztják el a hatóságokat, választási hadjá-ratokat vezetnek, üldözik a bűnt, magasztai-ják az erényt, az evangéliumot hirdetik a va-dak között, nevelik a fogházból kiszabadult rabokat, új szekták templomát építik, kutyá-kórházat létesítenek, védik a gyermekeket és az állatokat. Az amerikai női szervezetek ereje óriási. Minden nő egy-egy ideálnak szen-teli életét...

Roosevelt né már fiatal korában megkezdte az apostoloskodást.

Magas, robusztus alakja, fanatikus intel-ligenciával az arcán, egyenes ellentéte a férje szelid, mosolygó lényének. Két jellem, amely kiegészíti egymást.

Az elnök feleségének irodája, titkárnői vannak és olyan kiterjedt levelezése, mint egy állami intézménynek. Ő az elnök infor-mátóra és ügyvédje. Ő magyarázza meg férje intézkedéseit a közönség előtt, védel-mébe veszi, polemizál az ellenzékkel, be-jelenti a kormány új programját és elméle-teit, ő a New Deal lelke és Roosevelt minden politikai reformjának legbuzgóbb apostola.

Mozgékony, impulzív és harcrakész. Részt-vesz az ifjúság kongresszusain.

A háborúval szembeni állásfoglalása ugyan-olyan, mint az elnöké. 1935-ben még paci-fista volt és „ut a békéhez” címen tartott előadást. Később azonban kijelentette, hogy bármi történik is a világ bármely részén, az Egyesült Államok nem maradhat közömbös.

Ma Rooseveltné határozottan beavatkozá-s-párti. Mit gondol Roosevelt és mit tesz Amerika? Kérdezzük meg előbb mit akar és mire gon-dol az elnök felesége — fejezi be cikkét az olasz lap.

Kallus Lajosné — hetvenéves

Am bár a mai vésszesen komoly időkben észre sem vesszük a születésnapokat, Ka-lus Lajosné születésnapjáról mégis meg kell emlékeznünk. Mert többet jelent mint egyszerű naptári eseményt, ép ez-ben a gondtól terhes napokban eszünk juttatja, mit jelent a zsidó közélet szá-mára Kallus Lajosné és mit köszönhet neki zsidó közösség.

Kallus Lajosné fél évszázadon át egy-lényét a zsidó közösségnek szentelte. Fi-talságától kezdve mindmáig, jó és ross-időkben egyaránt, mindig szívén viselte zsidó gondokat és jóléti feladatokat. Éh-zőket jóllaktatni, lerongyoltakat felöltö-tetni, könnyeket felszáritani, sorstól sul-tottakat felemelni és tévelygőknek az út-Eresz Jiszráél felé engedtetni — ez volt ez ma is az élettartalma. Tiszta népi és em-berszeretet tölti meg szívét és nem hiáb-hívják őt a zsidó nagyszónynak, őt, a mindég híven ápolta a zsidó tradíciókat, mindenütt segített, ahol segíteni kellett. zsidó ügy iránt érdeklődést kelt másokba, lelkesít, buzdít és ha kell, uttörő kezdem-nyezést vállal. Legyen az helyi jótékony-ság vagy Joint-ügy, Vöröskereszt, Palesztina munka, vagy gyermeknyaralítás — Ka-lus Lajosné mindebben kivészi részét az nemes egyszerűséggel és kifinomultsággal mely lényének alapvonása. Egyéniségének rendkívüli varázsát és anyai intelmeit felhasználja ugy kis-, mint nagyügyekben is keze mindenütt javít, ahol javítani lehet. Lelke és szíve, szelleme és egyénisége, te-rekvése és munkája az átlagemberek föl-emeli és megadja neki egy gyönyörű és tiszteletet parancsoló jelenségben azt zsidó nemesi vonást, melyet sem gazdagsá-g sem olcsó címek nem adhatnak meg.

A beszüccel zsidóság büszke arra, hog-ez a rendkívüli asszony közötté töltötte egy félévszázadon át munkakörét.

Mély hálával teiten köszönti a jubiláns és azt kívánja, ami biztos neki is a leghö-bvégya, hogy egészségben és jóerőben meg-érje az emberiség és népek testvériesülé-sét.

Pistiner Efrán

— **Adomány.** A szembajos özvegyasszony-nak, aki apró gyermekeire nem tud dolgozni, Hirsch Margareta (Brasov) 100 lejt küldött. Az összeget eljuttattuk a támogatást min-denképpen megérdemlő asszonynak.

— **Régi lőszerkészleteket robbantanak Bu-curesti közelében.** Bucures-tiből jelenti: A nemzetvédelmi minisztérium köztudomás-ra hozza, hogy a chitilai, chianjai és a lujeni robbanásokat a régi lőszerkészletek eltávó-tása okozza. Valahányszor robbanások ha-lanak, azok az említett erődökből származ-nak. Megtették a szükséges óvintézkedéseket és a hatóságokat is felszólítják, hogy akadé-lyozzák meg a riadalmat.

— **Sirkövesítés.** E hó 21-én, vasárnap dé-li 11 órákor lesz megboldogult egyetlen gyermekünk, Friedmann Zsuzska sirkövének felavatása az új orth. zsidó temetőben. melyre ezuton hívjuk meg rokonainkat és ismerőseinket. Friedmann Móric és neje.

— **Felöklelte a bika.** Marosvásárhelyről je-lenti: Sulyos szerencsétlenség történt az elmúlt nap Marosvásárhelyen. Egy falusi gaz-dálkodó eladott bikáját hajította ki az álló-másra, hogy elszállítsassa. A Vaida Voerö-uccánál gépkocsival találkozott szembe-amelytől az állat megijedt, kitépte a lánca-gazdája kezéből és felszaladt a gyalogjáróról, ahol Fábán Mária 91 éves asszony hazafé-lt tartott. Az állat elütötte az idős asszonyt, aki sulyos sérüléseket, többek között láb-törést is szenvedett.

— **Aradon bevonnák a tűzifakereskedők telepengedélyét, ha idejében nem szerzik be tűzifakészletüket.** Arad város vezetősége a közelebbi napokban a május havában kiadott rendelkezésére hivatkozva arra kötelezte az aradi tűzifakereskedőket, hogy évi tűzifa-szükségleteiket legkésőbb szeptember végéig szerzzék be, mert ha ennek a rendelkezé-snek nem tesznek eleget, a város illetékes helyen közbenjár telepengedélyük megvonás-á érdekében. Az Erdélyi Fakereskedők Egye-sülete e határozatra válaszul közölte a város tanácsával, hogy a rendelkezés számszázale-kes végrehajtása különböző akadályokba ü-tözik. Ezért kérték a város tanácsát, hívják össze értekezletre a fakereskedőket és fa-termelőket a helyzet megvitatása érdekében.

„Az ang

Stockho

jelentése

svéd lap

nicé az u

vonalnak

London

miniszteri

az alsóhá

mekeknek

tásának k

elszállítás

mondtak

a szállítá

désre vál

Egyesült

amerikai

jából, ug

mesebben

seget.

London,

külföldi sa

kinteték a

lapok teg

számolók

latokról és

az angol v

szebbmenő

giumi és f

zett tapasz

A Times

hogy a há

rült olyan

katonaság

lyek közül

vesz az ors

gal állapít

egyetlen er

zottságnak

Nagy

London,

az angol e

titkára és

lentette, h

segések a

napra való

buzartaló

gerek, ha

Lefo

London,

iroda jelen

delmi teng

hogy a ne

ján lefoga

gonyzó fra

háboru bef

zetnek ma

szolgáltatj

hajók ang

kat, a de

azoknak a

képpen, ak

és Európa

zós harcbe

és tengerés

ajánlatát,

kódésát a

ugyanazok

Madrid

Nagy

„Ha

BEF

ményt f

népek eg

sült Alla

linben ne

Allamok

Churchill-vonalnak nevezték el az angol védelmi vonalat

„Az angliai partraszálláshoz képest a Gallipoli félszigeten való partraszállás gyerektánc volt” — mondotta egy angol tiszt

Stockholm, július 19. (Rador.) A DNB jelentése szerint az „Afton Bladet” című svéd lap úgy tudja, hogy a News Chronicle az új angol védelmi vonalat Churchill vonalnak nevezte el.

London, július 19. (Rador.) Churchill miniszterelnök, mint a Reuter iroda jelenti, az alsóházban nyilatkozott az árva gyermekeknek az óceánon túlra való elszállításának kérdéséről. Kijelentette, hogy az elszállítás tervét elhalasztották, de nem mondtak le arról. Minden újabb elszállítás a szállítási lehetőségektől függ. Egy kérdésre válaszolva, hozzátette, hogyha az Egyesült Államokban mozgalom indulna amerikai hajók Angliába való küldése céljából, úgy az angol kormány a legfigyelmesebben fogja megvizsgálni ezt a lehetőséget.

London, július 19. Az angol, valamint a külföldi sajtó londoni munkatársai megtekintették az angol védelmi munkálatokat. A lapok tegnap reggeli számukban részletes beszámolókat közöltek a szerzett tapasztalatokról és egyhangulag megállapítják, hogy az angol védelmi munkálatoknál a legmészszebbmértékben felhasználták a belgiumi és franciaországi hadjáratok során szerzett tapasztalatokat.

A Times katonai szakértője megállapítja, hogy a háború kitörése óta sehol sem sikerült olyan tökéletes összhangot teremteni a katonaság és a polgári lakosság között, amelyek közül mindegyik a maga módján részt vesz az országvédelem munkájában. Ma joggal állapítható meg, hogy az angol szigeteket egyetlen erődítményt alkotnak. Az elhatározottságnak az a szelleme, amely ma Anglia

egész lakosságát, a haderőt és a polgári elemeket egyaránt áthatja, arra enged következtetni, hogy a gallipoli partraszállási kísérlet gyerektáncnak tűnhetett egy az angol partok ellen irányítandó támadáshoz képest. Az összes partokat különleges beton blokkházak, aknazárak, gépfegyver-félszkek védik. Az összes különítményeket rádióleadókkal szerelték fel, amelyek továbbítják a parancsokat és jelzik az esetleges betörési kísérleteket. Minden falut és országotat megerősítettek, az erődítési pontokat pedig különleges stratégiai hálózat köti össze egymással. Ezenkívül a pontok között olyan utakat teremtettek, amelyek biztonságosabbak a vasutvonalaknál. Gondoskodás történt az irányban is, hogy teljesen lehetetlenné tegyék a repülőterek megszállását. A tengeri egységek a legteljesebb harmoniában működnek együtt a légitartóval.

A „Yorkshire Post” megállapítja, hogy az angol védelmi rendszer a franciaországi tapasztalatok figyelembevételével készült el és a polgári lakosság ebben az esetben nem fogja gátolni a katonai hatóságok kezdeményezéseit.

A hadügyminisztérium közli, hogy az utóbbi hetek folyamán sok ezer olyan ifjú jelentkezett sorozásra, akik még nem érték el a katonai kötelezettség korát. A hadügyminisztérium, hogy eleget tehessen a fiatalok felvételi kérdésének, számukra külön szolgálati ágakat létesített. A 18—19 éves önkénteseket a belső védelemben fogják felhasználni.

A londoni autobuszokat ma reggel először vezették női sofőrök. A nők körében igen nagy az érdeklődés és az egyik körzetben 60 sofőri helyre több mint 400 nő jelentkezett, közöttük számos tanárnő is.

Nagy élelmiszerkészleteket gyűjtött össze az angol kormány

London, július 19. (Rador.) Boothby, az angol ellátási minisztérium parlamenti titkára az alsóház csütörtöki ülésén kijelentette, hogy Anglia buztartalékai elégségesek a lakosság szükségleteinek öt hónapra való fedezésére. Hozzátette, hogy a buztartalékok abban az esetben is elégségesek, ha váratlanul komolyabb vesztesé-

gek érnék a kereskedelmi flottát. A tenger uralma — mondotta — alkalmat adott arra, hogy mindenfelől nagy készleteket gyűjtsünk össze. A lakoságnak nincs miért nyugtalankodnia, amint a kormány is bizton hiszi, hogy a támadást, amelyre számítanunk kell, vissza fogjuk verni.

Lefoglalták az angol kikötőkben tartózkodó francia kereskedelmi hajókat

London, július 19. (Rador.) A Reuter iroda jelentése szerint az angol kereskedelmi tengerészeti minisztérium közölte, hogy a nemzetvédelmi rendszabályok alapján lefoglalták az angol kikötőkben horgonyzó francia kereskedelmi hajókat. A háború befejezése után használati díjat fizetnek majd a hajóért és azokat visszaszolgáltatják majd Franciaországnak. A hajók angol zászlók alatt teszik meg utjait, a de a francia zászlót is felvonják azoknak a szabad franciáknak a jelképeként, akik résztvesznek a Franciaország és Európa felszabadításáért folytatott közös harcban. Több francia tengerésztiszt és tengerész elfogadta az angol kormány ajánlatát, hogy továbbra is folytassa működését a hajókon. A munkafeltételek ugyanazok lesznek, mint az angol hajókon.

Gibraltár bombázása

Madrid, július 19. (Rador.) A DNB köz-

li, Gibraltár csütörtöki bombázásával kapcsolatban, hogy az reggeli három órakor történt. Négy repülőgépet öt legnagyobb fajtájú bombát dobott le. A bombák egy része a tengerészeti lőszerraktár közelében robbant fel. A bombázásnak öt halottja és több sebesültje van, öt ház összeomlott.

London, július 19. (Rador.) Az angol admirális közleménye szerint az Imogen torpedóromboló közben sziklának ütközött s elsüllyedt.

Egy tiszt és tiz tengerész megsebesült. Az egyik tengerész később meghalt. Tizenhét tengerész eltűnt.

Külpolitikai vita az alsóház zárt ülésén

London, július 19. (Rador.) Kaldewate lord, a dominiiumügyi minisztérium titkára bejelentette, hogy a jövőhét szerdáján az alsóházban zárt ülésen foglalkoznak a kormány külpolitikájával.

Anglia és Franciaország között megszűnt a diplomáciai kapcsolat

Az angol kormány a diplomáciai kapcsolatot felvételére hívta fel a vichyi kormányt. A francia feltételekre London nem válaszolt

Genf, július 19. (Rador.) A Stefani Vichyből szerzett értesülése szerint a Foreign Office azon óhaját juttatta a francia kormány tudomására, hogy felvegye vele a diplomáciai viszonyt. A francia kormány azt válaszolta, hogy ezt a kérést csak bizonyos feltételek teljesítése mellett veheti tekintetbe. Ezek a feltételek: az angol kikötőkben és Alexandriában elkobzott, illetve leszerelt francia hajók kiszolgáltatása és a Mers-el-Kebir-i támadásnál okozott ká-

rok megtérítése. Anglia semmilyen választ nem adott, így a londoni francia ügyvivő holnap elutazik Nagy-Britanniából.

Washington, július 19. (Rador.) Az amerikai kormány nem hozott végleges határozatot a zárt francia hitelek ügyében. A határozatot a francia kormánytól teszi függővé. Ezt első célzásnak tekintik a Pétain-kormány elismerésének lehetőségére.

Capitol Mozgó

A legújabb szenzáció!

Itt a legújabb **462-es „UFA”** háborus híradó!

Hatalmas angol légi támadás német városok ellen. 500 halott, 1000 sebesült.

Német vadászpilóták ellentámadása gyújtóbombákkal és füstfelhők segítségével.

A francia-spanyol határtól fel Norvégiaig a tengerpart támadásra készen áll!

Angol támadás csatahajók, cirkálók, torpedórombolókkal a német flotta ellen a norvég vizeken.

Ezeket kívül még számos lebilincselő, izgalmas haretéri felvételek!

Utána:

A párisi ház

az 1939—40-es szezon legnagyobb filmje! Még egy pár napig! Itt utoljára! Főszereplők:

Jules Berry,
Gaby Morlay,
Erich von Stroheim,
Michel Simon

Milyen lapok megjelenését függesztették fel

Bucuresti, július 19. (Rador.) A központi cenzurahivatal az alábbi időszaki közlönyök megjelenését, minthogy nem jelentek meg engedélyük igazolására, felfüggesztette: Buletinul org. Macabi, Buletinul de Comert, Buletinul Uniunii Sioniste, Cooperatia liberă, Guvernul cetateanesc, Curierul general al României, Drum Nou, Drumuri Noi, Europa, Ilustratiunea evrească, Motor, Monitorul licitațiilor publice, Neamul evreesc,

Presă dentara, Renasterea evrească, Succes, Unser Wort, Viața.

Ezenkívül a központi cenzurahivatal véglegesen felfüggesztette az alábbi folyóiratok megjelenését:

Tribuna Noastră, România Ilustrată, Comedia, Stirea, Justiția, Gazeta Capitalei, Vremea Meseriașilor, Munca Română. Az Egalitatea című lapot betiltották.

Az első berlini hadosztály ünnepélyes felvonulása Berlinben

Göbbels üdvözölte Hitler kancellár és a kormány nevében a frontról hazatért katonákat

Berlin, július 19. (Rador.) A DNB jelenti: Csütörtökön katonazenekarok kíséretében, harangzúgás közepette a Brandenburgi kapun keresztül vonult be a német fővárosba az első berlini hadosztály, amely Lengyelországban és Franciaországban annyit babért szerzett. A csapatok felvonulásánál a birodalom több előkelő személyisége volt jelen s hatalmas tömegek. A vezér, a birodalmi kormány és a főváros nevében Göbbels miniszter üdvözölte a csapatokat, a német hadsereg nevében pedig Fromm tábornok, a tartalékhadsereg vezetője.

Göbbels propagandügyi miniszter üdvözölő beszédében többek között a következőket mondotta:

— Ellenségeink kényszerítették reánk a háborút, meg akarván semmisíteni szociális, gazdasági és nemzeti újjászülését, amely vezérünk uralomra lépésének pillanatában kezdődött. De többet is akartak, mint 1914-ben: be akarták keríteni a birodalmat, alá akarták aknázni erkölcsi és nemzeti erőnket, kiéhezteni asszonyainkat és gyermekeinket s végül belső forradalom kihozzátásával kicsavarni a feyvert a kezünk közül. Meghíusítottuk ezt a tervet. Több mint a feie a ti soraitoknak már a világháború idején védte Németország fennállását. De annyira más volt az a háború, mint a jelenlegi. Mikor kitört a mostani háború, meghíusítottuk a bekerítést. A Vezér előrelátó politikája szétszakította a vasláncot, amellyel ellenségeink össze akartak kötni bennünket. A zárlat, amellyel fenyegették az ellenségre nézve súlyos ellenzárati alakult át.

— Mögöttetek egy országgal, amely minden áldozatra kész, fényes győzelmeket

arathattatok Lengyelországban. Hősiesen harcoltatok Norvégiában, megküzdve a legkeményebb tállal. Mikor ütött a döntő óra, nyugatra indultatok és hozzájárultatok Franciaország legyőzéséhez. Az áttörhetetlennek tekintett Maginot vonal győzelmes áttörésénél hetvennégyezer francia foglyot ejtetek. 1918-ban is fogadást rendeztek számotokra, a fogadók azonban a nemzetárulók voltak, akik azt állították, hogy a háború, amelyben résztvettetek, nem volt más, mint egy általános mészárlás. Visszatérve úgy találjátok otthonaitokat, mint ahogy elhagytátok. Akik hősihálalt haltak, nem kis dologért tették azt: a nagy és szabadabb Németországot. Meghajlunk a hősiesség előtt, amelyet halottaink hazánk jövőjéért hoztak. Üdvözöljük szüleiket s biztosíthatjuk őket arról, hogy ez alkalommal számíthatnak az ország elismerésére. A háború még nem fejeződött be, meg kell nyerni az utolsó szakaszt. Akkor megszólíthat majd a béke harangjai, s mi felépítjük a nagyobb Németországot.

— Dicsőségtámlában is drágult a tej. Dicsőségtámlában tudósítónk jelenti: A háziasszonyok legnagyobb elkeseredésére egy a helybeli, mint a vidéki gazdák felemelték a tej árát. Tehéntejért házhöz szál litva már 6—7 lejt is kérnek s az alkalmi vevők 8—9 lejt is kell fizessenek érte.

— Felülvizsgálják a kolozsvári Néprajzi Múzeum működését. A Curentul jelentése szerint a szépművészeti minisztérium megbízásából tegnap Raureanu felügyelő Kolozsvárra érkezett, hogy a Néprajzi Múzeum ellen emelt panaszokat letárgyalja.

Nagy-Británia egyesül az USA-val?

„Ha a terv megvalósul, az Egyesült Államok is beavatkoznak a háborúba” — mondják berlini körök

BERLIN, július 19. (Rador.) A Curentul értesülése szerint a német közvéleményt foglalkoztatják azok az angol részről felvetett tervék, amelyek az angolszász népek egyesülését óhajtják. Természetesen Nagy-Britanniának és az Amerikai Egyesült Államoknak egyesüléséről volna szó. Az angol gondolat megvalósulásában Berlinben nem hisznek, de megállapítják, hogyha ez a terv testet öltene, úgy az Egyesült Államok is beavatkoznának az európai háborúba.

A ZSIDÓ HÉT

Irja: SZABÓ IMRE

NAPTAR: 5700. Tamuz 8—14. 1940 július 14—20. Szombat beállta 8 óra 9 p., kiemelése 9 óra 30 p. Atyák tanítása, hatodik rész. Kedden, július 23-án Tamuz tizenhetedikének bõjtje.

EMLEKNAPOK

1920 július 14-én halt meg Heinrich Friedjung, híres történész Bécsben.

1862 július 15-én született Ludwig Fulda a Majnai Frankfurtban. Hirneves poéta és drámaíró volt.

1858 július 17-én született Albert Katz Lodzban. Neves zsidó író. Első feltűnést keltő műve: „Der Jude u. das Land seiner Väter“ (1883), „Der Chassidismus“ (1904), „Biografische Charakterbilder aus der jüdischen Geschichte und Sage“.

1860 július 17-én született Clara Viebig, Trierben. Ismert író. Művei: „Das tägliche Brot“ (1900), „Die vor den Toren“ (1910).

1865 július 17-én született Bernhard Dernburg, Darmstadtban. Jelentős nemzetgazdász, a gyarmati problémák szakértője.

1920 július 18-án alapították Londonban a palesztinai újjáépítési alapot, a Keren Hajeszodót.

1922 július 18-án halt meg 83 éves korában Jakob Moser-Bradford, a telavivi héber gimnázium alapítója, London egykori lord majorja.

1809 július 19-én született Gustav Jakob Henle, Fürth városában. Világhírű anatómus és patológus volt.

1847 július 20-án született Berlinben Max Liebermann. Hirneves festő, az új realista irányzat vezető egyénisége. Művészettörténeti írásai közül híresek a Josef Israelsről szerzett műve és „Über die Phantasie in der Malerei“ című munkája.

1859 július 20-án született Otto Warburg Hamburgban. Híres botanikus, egyetemi tanár, számos tudományos mű szerzője. 1940 óta zsidó kolonizációval foglalkozik. 1911-től 1914-ig a botanika tanára volt, valamint a mezőgazdasági kísérleti állomásának igazgatója.

SZIDRA: PINCHASZ

A szidra részében új népszámlálás elrendelését olvassuk az ország felosztása céljából. Husz esztendőstől feljebb történt a számbavétel. A későbbi fejezetekben a Cölöfchod leányainak örökösödési igényeiről és általában az örökösödés rendjéről olvassunk. Ugyanitt kapjuk a Josuának Mózes utódává való felszenteléséről szóló szentirás szövegét. A köznapai áldozatokat, a szombati és úrhald-áldozatokat, a pészachi, a sövouti és újévi áldozatok rendjét olvassuk a továbbiakban.

BAMIDBAR XXVII. 12—23

12. Szólt pedig az Örökkévaló Moschoz: Menj fel az Abarim hegyére és lásd meg a földet, amelyet Izrael fiainak adtam.

13. Míután pedig megláttad azt, elakarítottat té is a te népedhez, miként Aron, a te testvéred elakarítottatott.

14. Mivelhogy ellentmondtatok az én beszédemnek a Cin pusztájában, a gyülekezet versenyzésének során, hogy megdicsőítettetek volna engem ama víznél, a Kádes vízeinél, a Cin pusztájában.

15. Szólt Móse az Örökkévalónak mondván:

16. Az Örökkévaló, minden test lelkének Istene, rendeljen férfiat a gyülekezet felé.

17. Ki menjen ki felöltöttük és aki bemenjen felöltöttük, aki kivigye őket és aki bevigye őket, hogy ne legyen az Örökkévaló gyülekezte olyan, mint a juhok, amiknek nincsen pásztork.

18. Az Örökkévaló pedig mondotta Mózesnek: Vedd melléd Josuát, a Nun fiát, a férfit, akiben lélek van és helyezd reá a te kezdet.

19. És állítsd őt Eleázár pap elé és az egész gyülekezet elé és adj neki parancsokat az ő szemek előtt.

20. És a te dicsőségéből adj rá, hogy meghallják azt Izrael fiainak egész gyülekezte.

21. Aztán pedig álljon Eleázár kohenita elé és kérje meg őt az Urim törvényeinek felől, az Örökkévaló előtt. Az ő szava szerint menjenek ki, ugyancsak az ő szava szerint jöjjenek be, vele együtt Izrael minden fia és az egész gyülekezet.

22. Mózes pedig úgy cselekedett, miként az Örökkévaló neki megparancsolta és vette Josuát és oda állította az egész gyülekezet elé.

23. És ráhelyezte kezét és parancsokat adott neki, ahogy az Örökkévaló szólott Mózes által.

HAFTARA

E heti haftaránk a királyok könyvének ama fejezete, amelyben Eljáhu Jezreél felé igyekezett, miután a hamis próféákat elpusztította. Izebel fenyegetései elől erre elmenekült Beér Sebába, itt hagyta szolgálját és egyedül folytatta útját a pusztába, amelynek peremén leült egy fenyőfa alá és Istenhez könyörögve, kérte, vegye el lelkét. Lefeküdt, elaludt, amikor angyal kezével érintette, mondván kelj föl és egyél. Körülnézett és fejénél ott talált egy szén között sült pogácsát és egy kancsó vizet. Evett-ivott és visszafeküdt. Másodszor is jött Isten angyala, megérintette, mondván neki: Kelj fel, egyél, mert erőd felett való ut előtt állasz. A próféta felkelt, evett-ivott és az étei erejével negyven nap és negyven éjszaka vándorolt hegyekig. Itt bement egy barlangba, ahol lefeküdt. Isten szólította meg és kérdezte: Mit keresel itt, Eljáhu? A választ alábbiakban adja a szöveg.

I. KIRÁLYOK KÖNYVE, XIX. 10—21

10. Ő pedig mondá: Felbuzdultam az Örökkévalóért, a seregek Istenéért, mint hogy elhagyták Izrael fiai a Te szövetségedet, lerontották oltáraidat, prófétáidat fegyverrel pusztították el és megmaradtam egyedül és engemet is halálra keresnek.

11. Ő pedig mondotta: Jöj ki és állj meg ezen a hegyen az Örökkévaló előtt. És ime, ott az Örökkévaló volt imenendő. És nagy erős szél, amely hegyeket rombol és kősziklőket hasogat, megvén vala az Örökkévaló előtt. De az Örökkévaló nem volt a viharban. A vihar után földindulás támadt, de az Örökkévaló nem volt a földindulásban.

12. A földindulás után tűz jött, de az Örökkévaló nem volt a tűzben. A tűz után pedig halk, szelid hang hallatszott.

13. Történt pedig, amikor ezt Eljáhu hallotta, hogy befedte arcát palástjával és kimenvén, megállott a barlang ajtajában és ime hang jött feléje, amely szólt: Mit keresel itt, Eljáhu?

14. Ő pedig szólt: Felbuzdultam az Örökkévalóért, a Seregek uráért, mert Izrael fiai elhagyták a Te szövetségedet, lerontották oltáraidat, megölték fegyverrel a te prófétáidat és én egyedül maradtam és most engem halálra keresnek.

15. Szólt ekkor az Örökkévaló neki: Eridj, térj vissza a te utadon a pusztán át Damaszkuszba és mikor odáig jutsz, kend királyá Chazaelt Aram fölé.

16. És Jéhut, Nimsi fiát kend fel királyá Izrael fölé és Elisát, Sáfat fiát, aki Avél Mőchelóbból való, kend fel prófétává a magad helyébe.

17. Lészen pedig, aki megmenekül Chazaelt fegyverétől, azt megöli Jéhu és aki megmenekül Jéhu fegyverétől, azt megöli Elisa.

18. De meghagyk Izraelben hétézer embert; minden tőrdet, amely Baal előtt nem hajlott meg és minden ajkat, amely azt nem csókolta.

19. Onnan azután elindult, megtalálta Elisát, Sáfat fiát, amint tizenkét járom-ökörrel szántott, ő maga a tizenkettedik mellett volt. Eljáhu hozzálépet és reá dobta palástját.

20. És elhagyva a jószágot, Eljáhu után futott, mondván, bucsuzzam esőkkel atyámtól és anyámtól, hogy menjek utánad. Ő pedig szólt: Eridj és térj vissza! Mert mit tettem néked?

21. Elmenvén tőle, egy pár ökröt vett, feláldozta, husukat megfőzte a marháknak való edényben, odaadta a népnek, akik lakmároztak. Majd felkelve, Eljáhu után ment, akit szolgált.

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Szombaton és vasárnap öt olcsó helyáras előadás lesz

Szombaton és vasárnap úgy délután, mint este olcsó helyáras előadásokat tart a színház. Az öt előadás műsorán az idei évad valóban legnagyobb sikerű ujdonságai szerepelnek, s az általános érdeklődésből és jelentős elővételből itélve valamennyi előadást teljesen feltérkelt fogja végignézni.

Hétfőn este kerül sor Kodolányi János frenetikus sikerrel előadott grandiózus színiátékának, a Földindulásnak előadására, amelyet tudvalevőleg a szezon folyamán sorozatos előadásokban a legnagyobb siker mellett játszott a társulat. Az előadást szintén olcsó helyárrakkal tartják meg.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat délután 5: Fenség, fizetek! (Olcsó helyárrakkal.)

Szombat este 9: Olcsó helyáras esti előadás! Zsimberi zsimbori szépasszony. (Erdélyi Mihály legjobb operettje.)

Vasárnap délután 3: Pozsonyi lakodalom. (Olcsó helyárrakkal.)

Vasárnap délután 6: Orvoskisasszony. (Olcsó helyárrakkal.)

csó helyárrakkal.)

Vasárnap este 9: Esti előadás olcsó helyárrakkal! A sárga csikó. (A legszebb népszínmű.)

Hétfő fél 9: Esti előadás olcsó helyárrakkal! Földindulás. (Kodolányi János emlékezetes nagy sikert aratott, megrázó színműve.)

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

A kanadai nagynéni. Nagyszerű vígjáték, melynek minden jelenete ellenállhatatlanul humoros. Főszerepekben: Adele Sandrock világhírű komika, Ralph Arthur Roberts és Jack Trevor. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó a compagnei tárgyalásokkal, Metz város elfoglalásával. Előadások kezdete: 3.15, 5.15, 7.15 és 9.30 órákor.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs slágerpremier! Franchot Tone, Janet Gaynor, Robert Montgomery pazsar Metro produkciója: A szerelemhez három kell. Előtte a legújabb román és UFA híradó. Hűvös terem.

A RIO MOZGÓ MŰSORA:

Ma: 3, 6 és 9 órákor két világláger! Clujon utoljára! Csak pár napig! 1. Tavasz szerenádj. Az évad legnagyobb és legnépszerűbb színes operettje. Fősz.: Jeanette Macdonald és Nelson Eddy. 2. A szent és rajongója. Megható társadalmi dráma. Fősz.: Hans Stüve és Hansi Knotek. 3. A legújabb 461-es UFA háborús világhíradó.

HIRDETÉS AZ ÜZLET LELKE, HIRDESSEN AZ UJ KELET-BEN!

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

A párizsi ház. Az 1939—40. szezon legnagyobb filmje. Itt utoljára! Főszereplők: Jules Berry, Gaby Morlay, Erich von Stroheim, Michel Simon. A film előtt új 462-es UFA háborús híradó: Angol légitámadás és német vadászpilóták ellen-támadása, gyujtóbombákkal, füstfelhőkkel. Az egész francia tengerpart fel Norvégia felé támadásra készen áll és ezenkívül sok izgalmas háborús felvétel!

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs dupla műsor! 1. Tamás urfi kalandjai. Mark Twain világhírű regényének gyönyörű filmváltozata, főszerepben Tom Kelly (a Koldus és királyfi címszereplője). 2. Sing Sing foglya, izgalmas kalanddráma egy ártatlanul elítélt orvos életéről. Főszerepben Henry Wilcoxon, Marian Marsh. Műsoron kívül a legújabb UFA híradó a compagnei napról. Előadások kezdete: 3.15, 6.15, 9.30 órákor.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Szenzációs kettős műsor! 1. Nászut Párizsban. Gaál Franci legsikerültebb vígjátéka. 2. Nagy premier! Arizonai fegyverek. Az utolsó évad legizgalmasabb, legjobb cow-boy filmje. Fősz.: William Boyd. Uj háborús híradók.

RÁDIÓ MŰSOR

Szombat, július 20.

Bucuresti. 6.45: Hírek. 13. Időjelzés, vb-állásjelentés, művészeti és kulturális hírek, látványosságok, rádióhírek, sportközlemények. 13.20: A lovas gárdaezred zenekarának hangversenye. 14: Hírek. 14.30: Szórakoztató hanglemek. 15: Közlemények. 19.45: Hírek magyar nyelven. 20: Időjelzés, majd felolvasás. 20.15: Népdalok. 20.40: Hírek. 21: A Luceafarul zenekar hangversenye. 22: Hírek, sporthírek. 22.20: Hírek. 22.40: Nőgyekez zongorahangverseny. 23—23.30: Szórakoztató hanglemek.

Budapest I. 7.40: Torna, hírek, hanglemek. 13.10: Cigányzene. 13.40: Hírek. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.45: Mesék. 17.35: Háztartási előadás. 18: Hírek. 18.15: Előadás. 18.45: Liszt-művek zongorán. 19.15: Elbeszélések. 19.45: Hangképek a magyar német viládban mérközésről. 20.45: Hanglemekpárba. Vivják Pethes Sándor és Dene György. 21.40: Előadás. 21.55: Erzsi tekintetes asszony. Hangjáték. 22.40: Hírek. 23.10: Közvetítés Siófokról. 24: Hírek. 24.20: Cigányzene. 1.05: Hírek.

APRÓ HIRDETÉSEK

Szavanként 2 lej, legkisebb apróhirdetés 20 lej. Álláshirdetések, üdülőhelyek és fürdők hirdetései, továbbá elvesztett, eltűnt tárgyak miatti hirdetések szavanként 1 lej. Apróhirdetéseket csak előre fizetés mellett közölünk. Jellegű levelekre, megkeresésekre csak válaszbélyeg ellenében válaszolunk és csak portóztott leveleket továbbítunk.

Fogorvos (nő) jól bevezetett rendelőbe társnak kerestetik. Stera, Hafeg.

Hivatalnoknő lakást kaphat. Cím a kiadóban.

Öröknyelvést, könyvek felfektetését, könyvelési restanciák feldolgozását vállalja iparvállalat főkönyvelője. Cím a kiadóhivatalban.

Figyelem! Esvűvöket, barmicvemoi és szőlő rendezését olcsón vállalom. Alkalmi tortákat, kuglereket, stb. olcsón készítek, meghívásra úgy helyben, mint vidékre megyék süttetőzni. Adlerné, Decabal 2.

Széfér Tóra, jó állapotban levő, eladó 10 ezer lejért. Gen. Poetas 20, Rosenfeldné.

Középkorú perfekt zsidó szakácsnő bejáró helyet keres, vagy házvezetőnőnek menne. Cím: öz. Weiszné, Cluj, Str. Trăcătoare 4.

Uriembernek kiadó különbejárta szép balkonos uccai szoba, telefon, rádió és fürdőszoba használattal. Str. Dacia 3. (Domus) I. em. 10.

Birtokot keresek azonnali megvételre 1.500.000 lejig. Közvetítő kizárva. Részletes ajánlatokat: Hamburg Miklós, Cluj, Regele Ferdinand 34.

Teljes ellátást őr külön szobával helyben, havi előre díjazással keresek özvegy asszonyt. Ajánlatokat „Özvegy” jellegre továbbít a kiadó.

Legújabb divat szerint készítek női és férfi fehérneműt, ágyneműt, függönyt és minden iparművészeti munkát. Vállalok géphímzést és harisnyaszemfelszedést. Házhoz megyek varrni a legolcsóbb árban. Calea Traian 12., apart. 3.

Persze, hogy állandóan fázik a feje, ha kopaszodik! Hajhullás ellen csak PETROL EGGER hajszesszel védekezhets!

A bőrnek ékszer a jó puder! A Sulfamyl puder üdév és bársonyossá teszi arcobórt. Éjjelre kitűnő szolgálatot tesz a Sulfamyl arckrém.

Érettségizett fiú kisérlettségi pótvizsga előkészítéseket jutányosan elvállalna. Cím a kiadóban.

Szombaton nyílik meg Schechter Ernő étterme, Cluj, Str. Memorandului 14 sz. alatt. Elsőrangú konyha. Kitűnő borok. Izletes étel-ek. Társaságok részére külön terem áll rendelkezésre.

Felüggő szolg

25.000 lej

Bucuresti, ügyminiszter nisztérium k ügyi hatóság felhívja őket, nek a költsé ből. A körte nek, hogy a beretlen eszt gedük meg, ket kövessen tatlanoknak tésére, eltáv

és

Timisoara kedők Egyes közgyűlést, sorozati pon fiókjával va viseleti testi az egybeolv gyen a korm vek egysége A közgyűlés menti képvis totta meg, n titkár az évi tes beszámó sadalomnak do nehézsége egyesület sz ki, hogy ne zisztenciális tes arra, ho tási beosztás Kereskedelm Szövetésge, gan-Kőner, től fogva ige kedőknek. H tak a keresk kamara, val lóság részér A különb Bosa Cornél helybeli Sfa vonatkoz hanguan elf

A Fraji utóbbi közgy Bucurestibe ták el, mig székhelye fo

Az Indust va Armeni ésén 25 szá tározták el,

Az Uzine A., Sft. Gh 100 millió le rendes tartá jes tisztany főösszege 20

A Kissebe resti, legutó osztalék fize

Az Indust cernaui he szág többi v július 27-én tároznak a ködése felet

Az Industr (volt Neuma resti, augusz len határoz

KÖZGAZDASÁG

Felüggesztették az adóvégrehajtásokat a katonai szolgálatot teljesítők és azok családja ellen

25.000 lejen aluli adóhátralékokért nem lehet ingatlant elárvereztetni

Bucuresti, július 19. (Rador.) Leon pénzügyminiszter körrendeletet intézett a minisztérium külső szolgálataihoz s a pénzügyi hatóságok tisztviselőihez, amelyben felhívja őket, hogy folytonosan dolgozzanak a költségvetési terhek fedezése céljából. A körrendelet megtiltja a tisztviselőket, hogy a kivételes idők ellenére is emeltelen eszközökkel dolgozzanak. Nem engedik meg, hogy a tisztviselők visszaéléseket kövessenek el. Mindazokat, akik méltatlannak bizonyulnak tisztviselők betöltésére, eltávolítják. A miniszter a követ-

kezőkre hívta még fel a pénzügyi tisztviselők figyelmét.

1. Huszonöt ezer lejen aluli tartozásoknál ne hajtsanak végre ingatlan árverést. 2. Függeszték fel a már megkezdett hasonló eljárásokat és adjanak lehetőséget az adófizetőknek, hogy más jövedelmükből fizessék ki tartozásukat. 3. Szállítsák le a perköltiségeket azoknál, akik azonnal kifizetik teljes hátralékaikat. 4. Függeszték fel a végrehajtást katonai szolgálatot teljesítők és családjaik ellen.

A timisoarai Sfatul Negustoresc és a Kereskedők Egyesülete fuzionált

Timisoara július 19. A temsvári Kereskedők Egyesülete most tartotta évi rendes közgyűlését, amelynek legfontosabb tárgyszorozati pontja a Sfatul Negustoresc helyi fiókjával való fuzió volt. A két érdekképviseleti testület már régebben elhatározta az egybeolvadást, hogy ezzel is eleget tegyen a kormány az érdekképviseleti szervek egységesítésére irányuló törekvésének. A közgyűlést Besa Cornél mérnök, parlamenti képviselő, az egyesület elnöke nyitotta meg, majd Engel Endre Károly főtitkár az évi jelentést olvasta fel. A jelentés beszámolt arról, hogy a kereskedőtársadalomnak az elmúlt év folyamán fokozódó nehézségekkel kellett megküzdenie és az egyesület széleskörű munkásságot fejtett ki, hogy megsegítse tagjait ebben az egzisztenciális harcban. Rámutatott a jelentés arra, hogy időközben az új közigazgatási beosztásnak megfelelően megalakult a Kereskedelmi Testület Temestartományi Szövetsége, amely Besa elnökkel és Dragan-Körner dr. főtitkárral az évi kezdetől fogva igen nagy hasznára volt a kereskedőknek. Hasonló értékes támogatást kaptak a kereskedők a kereskedelmi és iparkamara, valamint a kereskedelmi felügyelőség részéről is.

A különböző jelentések ismertetése után Besa Cornél a Kereskedők Egyesülete és a helybeli Sfatul Negustoresc közötti fuzióval kapcsolatos indítványát a közgyűlés egyhanguan elfogadta. A Sfatul Negustoresc

fiókjának részéről Bojinca Cornél dr. elnök közölte, hogy a Sfatul igazgatósága elvből elhatározta a fuziót, amelynek kimondása céljából a közeljövőben rendkívüli közgyűlést hívnak össze. Penescu Nicolae szenátor, a kereskedelmi testületek országos szövetségének alelnöke rámutatott arra a nagy veszélyre, amely az országot érte és kifejezte azt a reményét, hogy ez volt az utolsó áldozat, amelyet a szebb jövő érdekében az ország meghozott. Penescu szenátor végül hangzottatta, hogy a kereskedelmet és ipart jelenlegi súlyos helyzetében csak a teljes együttműködés mentheti meg.

Ezután Besa Cornél elnök azt javasolta, hogy a kereskedők kerületenként szervezzék meg a beszarabiai menekültek javára történő gyűjtést. A javaslatnak megfelelően az első kerületben Koch József, a második kerületben Duschnitz Pál, a harmadik kerületben Ghița Ioan, a negyedik kerületben Jaeger József, az ötödik kerületben Herz József kereskedőkre bízták a gyűjtést.

A közgyűlés a megüresedett választmányi helyekre egyhangú határozattal Amann Ferencet, Antonu Nicolae ezredet, Giurcăneanu Eduard ezredes iparkamarai elnököt, Lévy Istvánt és dr. Phillips Józsefet, a felügyelőbizottságba pedig Müller Józsefet, Jaeger Józsefet és Scheibling Antal választották.

Ipari és kereskedelmi vállalati hírek

A Frații Prinț S. A., Satu-Mare, legutóbbi közgyűlésén a vállalat központjának Bucurestibe történő áthelyezését határozták el, míg Szatmáron a vállalat másodszékhelye fog működni.

Az Industria de Lemn Mandus et Borlova Armenis S. A., Caransebes, közgyűlésén 25 százalékos osztalék fizetését határozták el, az 1939. évi nyereség terhére.

Az Uzinele Textile Sfântu Gheorghe S. A., Sft. Gheorghe, 1939. évi mérlegében 100 millió lej részvénytöke és 4 millió lej rendes tartalékalap mellett 36.044.701 lejes tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 203.856.430 lej.

A Kisebesi Gránitkőbányák Rt. Bucuresti, legutóbbi közgyűlésén hat százalékos osztalék fizetését határozták el.

Az Industria Cărnii St. Podșudek S. A., Cernăuți hentesárugyár, amelynek az ország többi városaiban is vannak fiókjai, július 27-én közgyűlést tart, amelyen határoznak a vállalat további romániai működése felett.

Az Industria Agricola Ardeleana S. A. (volt Neumann-féle Szeszgyár Rt.) Bucuresti, augusztus 8-án közgyűlést tart, amelyen határoznak a vállalat székhelyének Bu-

curestiből Aradra történő visszahelyezéséről. Az 1939. évi mérlegben 50 millió lej részvénytöke és 20.200.000 lej rendes tartalékalap mellett 5.535.644 lej tisztanyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 120.232.055 lej.

A Sticla Tomesti S. A., Tomesti üvegyárral kapcsolatban a cég törlesztést kérték a törvényszéktől, amelynek letárgyalására a törvényszék július 23-ra tűzött ki tárgyalást.

Az Aradi Textilpar Rt., Bucuresti, augusztus 8-án közgyűlést tart, amelyen határoznak a vállalat székhelyének Aradra történő visszahelyezéséről. Az 1939. évi mérlegben 60 millió lej részvénytöke és 79.300.000 lej rendes tartalékalap mellett 7.073.714 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 662.558.472 lej.

„Banatin” S. A. R. pt. Industrializarea Inului cég alatt Bucurestiben új vállalat alakult, textilnövények termesztésére és értékesítésére. Az alapításban résztvevő az olasz érdekeltségű „Romitex” textilipari vállalat. A részvénytöke 20 millió lej, az első igazgatóság tagjai: Anton Mocsonyi, elnök, dr. Coriolan Baran és Attilio Fossatti.

Az Uzinele Ardelene pt. Exploatarea de Trass si Mineruri S. A., Dej, 1939. évi mérlegében 18.200.000 lej részvénytöke mellett 1.193.562 lej nyereséget mutat ki. A mérleg főösszege 35.074.195 lej. A közgyűlést július 31-én tartják meg.

Ujabb árverések a vámhivatalokban

Megirtuk, hogy a pénzügyminiszter a leg sürögősebben értékesíteni akarja a vámhivatalokban elkobzott árukat és tárgyakat, valamint azokat az árukat, amelyeket importengedélyek hiányában nem váltottak ki. A pénzügyminiszter legujabb ilyen rendelete alapján a következő vámhivatalokban tartanak újabb árveréseket: Augusztus 5-én Nagyszebenben, augusztus 8-án Nagyváradon, augusztus 12-én Kolozsváron, augusztus 16-án Brassóban, augusztus 17-én Temesváron (mindkét vámhivatalban), és Szatmáron, augusztus 16-án Aradon, augusztus 19-én Meggyesen, augusztus 20-án Marosvásárhelyen, augusztus 21-én Nagykárolyban, és augusztus 26-án Lugoson.

Cégbejegyzések

A Prima Fabrica din Maramures pt. Indoitte S. A., Sighet, legutóbbi közgyűlésén az igazgatóságba újráválasztottak: Dr. Alexandru Lazar, Dr. Petre Mihail, Gheorghe Dan, Fenyves Zoltán és Dr. Klein Artur.

Uj kereskedelmi cégek Temesváron. A temesvári cégbejegyzési különbizottság a következő új cégek működését engedélyezte: Fialkivitz János vegyeskereskedés, Oravica, Straubert Oszkár lakk, olaj és vegyeskereskedés, Pankota, Sandru Iosif vegyeskereskedés, Pankota, Sandru Iosif vegyeskereskedés, Ujkirály (Szörényemgye), Barbi Jozefin kalapüzlet Temesvár.

Meghőnyítik a petróleum-részvények tőzsdéi forgalmát, ha a vevő román állampolgár

Bucuresti, július 19. A petróleum vállalati részvények forgalmának szabályozásáról szóló törvény alapján megalakult az a bizottság, amely a részvények lebélyegzését végzi és a petróleumrészvények forgalmát engedélyezi. A bizottságnak Constantin Macri semmitőszéki bíró az elnöke. A bizottság tegnapelőtt tartotta meg alakuló ülését, amelyen több fontos határozatot hozott. Így a petróleumrészvények tőzsdéi forgalmának megkönnyítése végett elhatározták, hogy a tőzsdén naponként gazdát cserélő petróleumrészvények engedélyezése mindennap délután fél órakor történik. Az engedélyezés iránti kéréseket a hivatalos tőzsdéigényzők nyújtják be. A bizottság engedélyezni fogja azokat a részvényeladásokat, amely tranzakciónál a vevő román állampolgár.

Pénzügyi hírek

A Cassa Generala de Păstrare S. A., Brasov, igazgatósága elhatározta, hogy konverziós betétesek tiz százalékos részlettörlesztést eszközöl.

A Banca Fazionata S. A., Reghin, legutóbbi közgyűlésén a részvénytöket 2 millió 100.000 lejben állapították meg.

A Banca Frontiera Banatului S. A. lugosi bank felszámolói a felszámolás befejezését határozták el és ennek keretében vitelére a július 3-i közgyűlés határozatainak megfelelően hitelezőiket jelemtkezésre hívják fel.

A Banca Corvineana S. A., Hunedoara, legutóbbi közgyűlésén a bank részvénytökéjét 6 millió lejben állapították meg.

A felszámolás alatt álló Banca Cercuata S. A., Marosillye, felszámolói a bank hitelezőit követeléseiknek hat hónapon belül való bejelentésre hívták fel.

Előléptetések a pénzügyminisztériumban. Gh. Leon pénzügyminiszter V. Vasiliu és Eugen Demetrescu minisztériumi igazgatókat államtitkárokká nevezte ki, Constantin Procopiu és Stefan Bogdanescu volt államtitkárok helyébe, akiket a Legfőbb Számvevőszékhez kaptak beosztást.

Gyapjút kap Románia. Isztambulból jelentik: A Romániával kötött kereskedelmi egyezmény értelmében a közeljövőben nagyobb mennyiségű gyapju behozatala várható. A Sulina nevű hajó Isztambulban van, hogy ott gyapjút rakodjon.

Standard-felvágtott kerül forgalomba. Romancsan nemzetgazdasági minisztériumi főtanácsos megbízást nyújtott a hentesárugyárosokkal, hogy országosan egytipusú felvágott husnemű kerüljön forgalomba és ennek hivatalos árát országosan állapítják meg.

SIGHET VÁROS RENDŐRSÉGE

ÉRTESÍTÉS!

A minisztérium július 6-án kelt 9813. sz. rendelete értelmében a mozgófilmszínházak éjjeli 24 óráig tarthatnak előadást.

Tehát a közönség, amely az este 9 óra: mozielőadásokat látogatja nem kell tartson semmilyen kellemetlenségtől, mert a mozi látogató közönség részére az uccai közlekedés éjjeli 12 óráig engedélyezve van.

Hogy az előadások korábban végződhesse-nek, azokat pontosan 7, illetve 9 órakor fogják megkezdeni és legkésőbb 11 órakor fognak végződni. Ilyenformán a közönségnek legalább másfélórát ideje lesz még az előadások után a hazamenetelre.

Sighet, 1940 július 12.

s. k. T. Mesesianu rendőrfőnök.

Az idei termései repce minimális ára. Megirtuk, hogy a földművelésügyi miniszter figyelmeztette a gazdákat, hogy repcetermesítők a lakhelyükhöz legközelebb működő olajmalomnak kötelesek megvételre felajánlani. Egyidejűleg a nemzetgazdasági miniszter most megállapította a repce hivatalos átvételi árait, amelyek a következők: Colza-repce 130.000 lej, Naveta-repce 126.000 lej, barna repce, tavaszi repce 105.000 lej, vadrepce 82.000 lej vagononként.

Hatvan nappal meghosszabbították a szabadforgalmi devizák értékesítési határidejét. A Hivatalos Lap július 18-iki száma közli azt a minisztertanácsi naplót, amelyben a kormány a június 1. óta lejárt határidejű szabadforgalmi devizák értékesítési határidejét hatvan nappal meghosszabbította. A rendelet szerint a szabadforgalmi devizák értékesítési határidejét az eddigi 15 napról hatvan napra emelték fel.

A ROMÁN NEMZETI BANK HIVATALOS DEVIZAFOLYAMAI:

107% felárral:

Dollár	211.65—217.97
font	851.50—877.30
palesztinai font	852.94—878.40
egyiptomi font	873.54—899.73
svájci frank	47.71—49.27

58% felárral:

font	567.87—584.91
svájci frank	31.88—32.64
francia frank	3.24—3.31
márka	49—58
olasz lira	7.17—8.25—9.60
pengő	26.50—27
cehkorona	4.68—4.77
szlovákkorona	4.88—4.77
török lira	92—
dínár	2.898—3.06

A SZABADFORGALMI DEVIZAHIVATAL ARFOLYAMAI:

(70%-os kvóták)

Angol font	973.50
palesztinai font	974.50
egyiptomi font	997.80
dollár	241.90
svájci frank	54.23
francia frank	5.59
svédkorona	57.69
török lira	192
angol font, 40%-os kvóta	1023
angol font, 20%-os kvóta	1078

A B) lista kompenzációs arányai:

font, angol árukra	1.000
font, angol gyarmatok áruira	990

Uj cionista könyv!
BENEDEK JÁNOS:

„A cionista munkásmozgalom eszmei és történeti fejlődése”

Az első magyarul írt alapvető könyv a chaluici és a cionista munkásmozgalom ideológiai tartalmáról és történetéről.

Ára 50 lej.
Megrendelhető az Uj Kelet könyvosztályánál.

UJ KELET *Legújabb hírek*

Hitler a birodalmi gyűlés előtt utolsó békefelhívást intézett Angliához

A német vezér kétórás beszédben vázolta a háboru eddigi történetét és hangsúlyozta, hogy Németország mindennel el van látva a háboru tovább folytatására

Berlin, július 19. Péntek délután négy órakor összeült a német birodalmi gyűlés, hogy meghallgassa Hitler vezérkancellári nagy beszédét a háboru eddigi menetéről és a háboru küszöbön álló új fejezetéről. Göring elnök nyitotta meg a birodalmi gyűlést.

— Képviselő urak, kérem, álljanak fel, — mondotta a birodalmi gyűlés elnöke s miután a képviselők állva hallgatták szavait, hódolatteljes szavakban emlékezett meg a háboru

hósi halottairól. Göring kijelentette, hogy a német nemzet nemcsak elesett hőseire gondol, hanem azoknak hozzátartozóira is és gondja lesz arra, hogy az özvegyek és árvaik ne érezzék kenyérkeresőjüknél elvesztését.

A képviselők elfoglalt helyeiket, mire a birodalmi gyűlés elnöke újból felállásra szólította őket és a szövetséges Olaszország hósi halottairól emlékezett meg. Külön méltatásban emlékezett meg Italo Balbo marsallról is.

Hitler két órás beszéde a birodalmi gyűlésen

Ezután Hitler vezérkancellárnak adta át a szót, akit a birodalmi gyűlés tagjai hosszantartó, viharos ünneplésben részesítettek.

— Képviselő urak! A német szabadságért és megújulásért való hataimas harc közepette hívtam össze Önöket, mint ahogy nagy történelmi pillanatok előtt mindig is meg tettem ezt, hogy még egy utolsó felhívást intézsek a józan észhez és belátáshoz.

Hitler ezután kijelentette, hogy a háboru ban hozott áldozatok és elszennvedett veszteségek nincsenek arányban azokkal az okokkal, amelyek ezt a háborut előidézték. A nemzeti szocialista mozgalom azzal a programmal indult el, hogy kiváltsa a német népet és Németországot a versaillesi diktátumok szorításából. Ez a mozgalom legfőbb céljának tekintette a békyökként ránknehez edő szerződés revízióját. Versailles diktátumai nemcsak azért voltak tarthatatlanok, mert magukban hordták a diszkrimináció súlyát, és lefegyverezték a német népet, hanem valósággal kirabolták a német nemzetet és egyes hatalmak kezébe halmozták fel az anyagi javakat. E békyök letörése nélkül elképzelhetetlen volt a német jövő.

Miért hagyta el Németország a Népszövetséget

— El kellett hagynunk a Népszövetséget, amely kizárta a békés revízió lehetőségét. A háboru utáni nemzetközi rendért felelősek és a genfi intézmény hallani sem akart jözan és észszerű revízióról, hanem teljes mértékben kíméletlen végrehajtásának szolgálatában állott. A demokráta Németország minden kísérlete hiábavaló volt. Az akkori rossz vezetése a birodalomnak nem is volt képes megbirkózni a genfi intézmény körül csoportosuló győzőkkel, akik azt az igényt állították fel, hogy az ő diktátumuk egyet jelent a nemzetközi joggal és arrogáns módon maguknak vindikálták a kulturemberiség képviselőinek jogcímét.

A német követelések
— A német követelések létkérdést jelentettek Németország számára. Ezeket a követeléseket Anglia és Franciaország akarata ellenére kellett keresztül vinni. 1938-ban, amikor Münchenben békés megoldásra jutottak a hatalmak vezetői, Londonban és Párizsban megvetéssel fogadták ezt. Megindult a zsidó kapitalista körök, pénzmágnások, szabadkőművesek és más háborus uszítók kutmérgező akciója, amely megfertőzte a világot. Ezeknek kell tulajdonítani, hogy Lengyelország olyan fellépésre és magatartásra merészkedett, amely legkevésbé sem állott arányban a német igényekkel. Mit kértem? Danzig városának visszacsatolását a régi birodalomhoz, mégpedig népszavazás útján. A nyugati hatalmak háborus uszítóinak tudható be, hogy Lengyelország visszautasította javaslatunkat. Messzemenő önmegtartóztatást tanúsítottunk a lengyel terrorral szemben. Németország türe és nézte a kegyetlenségeket, holott csak egy keze is elegendő lett volna, hogy szétverje a provokáló erőket.

Szeptember másodika
— Es jött szeptember másodika. Mussolini még egy utolsó kísérletet tett a béke megmentésére. En elfogadtam áthidaló javaslatait, jöllehet a német csapatok már messze előnyomultak. Az angoloknak azonban csak a háboru kellett. Erre fektették be pénzüket. Mit számítottak nekik a lengyelek, csehek, stb.

Hitler ezután azokról a dokumentumokról beszélt, amelyeket a Franciaországba bevonuló német haderők találtak és amelyek adatszérien bizonyítják az angol-francia szövetségesek terveit Finnország, Norvégia, Svédország, Belgium és Hollandia területeinek felhasználására, saját háborus céljaikra.

— Október 6-ikán másodszer beszéltem a német néphez. Övaintettem a velünk szemben álló országokat a háboru folytatásától. Főleg a franciákat óvtam ettől. A többiekhez is hasonló szellemben fordultam. Mindebben a felelős angol és francia tényezőző háborus üzleteik és szállításaik elleni merény letet láttak. Néhány nap alatt sikerült olyan színbe feltüntetni ezen felhívásomat, mintha a gyávaság jele volna. A háboru folytatását kiáltották.

A téli háboru története
Hitler kancellár ezután ismertette a téli hónapok eseményeit a finn-orosz háboru

A német-olasz viszony

— Nem mulaszthatom el — folytatta Hitler kancellár, — hogy az egész német nemzet nevében ne emlékezzek meg ebben a pillanatban nagy szövetségeseinkről. Amióta harcomat Németország új sorsáért megkezdtem, két cél vezért el engem: meleg és őszinte barátságot teremteni Olaszországgal, amelyhez egy hasonló szellemű forradalom hagyománya fűz bennünket, és ugyanilyen viszonyt teremteni Angliával. Husz évvel ezelőtt, amidőn a harc mezejére léptem, éppen úgy hatott át ez az eszmény, mint ma. Publicisztikai tevékenységem, gyakorlati megvalósításaim tanuskodnak erről. Ha sajnálom is, hogy az egyik célomat nem sikerült elérnem, örömmel tölt el az a gondolat, hogy fáradozásaim legalább az egyik irányban teljes sikerrel jártak. Ez elsősorban annak a zseniális vezetőnek volt köszönhető, aki Olaszországban új szellemet, új életet teremtett. A német és az olasz népet azonos szel-

A német győzelem

— Az elmúlt tíz hónap eredményei engem igazoltak. Azt mondták, hogy nem rendelkezünk elegendő fegyverrel és hogy ellenünk dolgozik az idő. Ma a birodalom erősebb és hatalmasabb, mint valaha. Olyan győzelmet vívtunk ki, amely birodalmunk határait az északi foktól a spanyol határig terjesztette ki. Ezt a győzelmet katonáink kitünő felkészültsége, új fegyvernemek felhasználása által érték el. Lemondottunk a presztizs sikerekről és ezért megkíméltük embereinket. Ma módunkban áll hadosztályaink egy részét visszavonni Franciaországból.

A győzelem feltétele a német nép magatartása volt

Hitler kancellár ezután arról beszélt, hogy a német haderők fegyvervesztéségek csekélyek és hogy nagy fegyver, valamint nyersanyag készletekre tettek szert az elfoglalt területeken. Óriási szén és vasmenyiségek állanak a német háborus gazdálkodás rendelkezésére. Az élemezés biztosítva van, a háboru bármilyen hosszú tartamára.

— A győzelem igen fontos feltétele a német nép magatartása volt — folytatta Hitler. Mi nem üztünk a „hurra-patriotizmust”, a mi hazaszeretetünk a nép sorsa iránti

kapcsán és utalt azokra a tervekre, amelyeket az angol-francia szövetségesek kovácsoltak a háborunak az északi államokra és a Balkánra való kiterjesztése irányában. Az orosz- finn békekötés után újból felmerültek ezek a tervek és Anglia és Franciaország megegyeztek abban, hogy ráteszik kezüket Norvégiára és Svédországra. Kétszer is elhalasztották a kitűzött terminust. Közben jött az Altmark eset. Végül is április 9-ikén a német haderő elébe vágott az angol terveknek és az a csapás, amelyet Dánia és Norvégia elfoglalásával mért az angol-francia szövetségre, a legnagyobb és a legdiadalmasabb haditett volt. Hitler hosszasan méltatta ezt a hadműveletet és a német tengeri, légi és szárazföldi haderőnek ezalkalommal tanúsított hősiességét és bátorságát. Különös elismeréssel adózott az ausztriai katonák érdemeinek.

— Mialatt a norvégiai hadműveletek folytak, egyre riasztóbb értesülések érkeztek nyugat felől. Hollandia és Belgium határainál világosan látható angol-francia csapatösszevonásokat észleltek, de még döntőbb jelenség volt a belga csapatoknak a német határnál való tömörülése. Ez volt a belga semlegesség. Mindezt közölték velem és hosszas és alapos megbeszéléseket folytattam a német hadsereg vezetőivel. Május elsejére volt tervezve az angol-francia előretörés. Ekkor adtak ki parancsot a német csapatok nagy nyugati előretörésére.

A nyugati háboru lefolyása

Hitler ezután ismertette a nyugati háboru lefolyásának körülményeit, Hollandia elfoglalását, a belgiumi harcokat, a flandriai angol-francia seregek bekerítésének műveletét és a módosított Schlieffen-terv keresztülvitelét. Nem Párizs volt a cél, hanem a Somme-on keresztül a tengerig való gyors előnyomulás. Hitler felsorolta és méltatta azokat a hadseregarancsnokló tábornokokat, akik ezt a hatalmas hadműveletet végrehajtották. Különösen kiemelte a német katonai bátorságát és képzettségét. Csak ezekkel a tulajdonságokkal sikerülhetett a hatalmas francia frontot áttörni.

ezt megteheti, de az angol nép milliói nem áll majd módjukban követni őt és a bi háborus izgatókat.

— Nem akartam ennek a háborunak folytatását már október 6-ikán sem. Mindezt, amit a harcban töltök el, megrabol attól a lehetőségtől, hogy magamat annak a nagyszociális építők munkának szenteljem, amely Németországban megindítottam.

Utolsó felhívás a békeért

— Most kimondhatatlan és mérhetetlen fájdalom tengere szakad újabb embermillióra. Ugyanakkor pedig egy nagy világbirodalom omlik majd össze, amti én sohasem akartam. Ebben a pillanatban mint győztes még egy utolsó felhívást intézek az értelemhez. Sajnálom az áldozatokat, sajnálom saját népem fiait is. Tudom, hogy a német népfiatalainak milliói gondolkoznak nélkülük, de tudom azt is, hogy anyák és feleségek támaszaikat áldozták fel. Mégis tettem azt a felszólítást, ha egyébrét nem hogy könnyítsék lelkiismeretemen azokért a dolgokért, amelyeket a jövő magával hozhat.

Hitler kancellár beszédét azzal fejezte be, hogy a compiégnei szegény örökre lemosták és végül kegyeletes szavakban emlékezett meg a névtelen katonákról és tisztokról, akik életüket áldozták a nagy nemzeti szociális német birodalomért.

MEGHALT FRINT LAJOS EVANGÉLIKUS PÜSPÖK

Arad, július 19. (Az Uj Kelet tudósítója tól.) Erdély evangélikus társadalmának nagygyűlése van. Kilencven éves korában Aradon meghalt Frint Lajos evangélikus püspök, aki 65 esztendeje teljesített papi szolgálatot. Temetése vasárnap délután lesz az aradi evangélikus templomból.

Szovjet-Oroszország a Dardanellák és Kárpátalja elfoglalására készül?

Bern, július 19. A Curenul közli Baditza volt népszövetségi jogszólav sajtóattasé cikkét, amely a „Journal de Geneve” című svájci lapban jelent meg. Baditza aki jelenleg a belgrádi sajtófelügyelőség aligazgatója, azt írja, hogy az utóbbi napok eseményei után arra lehet számítani, hogy Szovjet-Oroszország elfoglalja a Dardanellákat és a Magyarországhoz tartozó Kárpátalját. A Journal de Geneve által közölt hír megerősítésre szorul.

Dánia kilépett a Népszövetségből

Koppenhága, július 19. (Rador.) Dánia kilépett a Népszövetségből. Az események alakulása arra mutat, hogy a Népszövetség a valóságban nem létezik — mondja a dán kormány nyilatkozata. A dán kormány ezért elhatározta, hogy visszahívja genfi megbízottját és nem fizet többé tagdíjat a Népszövetségnek.

ELKOBOTZTAK NELSON ANGOL TENGERNAGY OLASZORSZÁGI UTÓDAINAK BIRTOKÁT

Róma, július 19. (Rador.) Nelson tengeri nagy utódainak 8500 hektáros olaszországi birtokát elkobozták. Ezzel a birtokkal a Bourbonok Caraccioli olasz tengerengy meggyilkolását jutalmazták volt.

MA TARTJÁK MEG AZ UJSZULOTT GÖRÖG TRÓNÖRÖKÖS KERESZTELOJÉT

Athén, július 19. (Rador.) Szombaton délután tartják meg Kontantin herceget, új görög trónörökös keresztelejét. A keresztelezői tisztségre a következő személyiségeket kérték fel: a dán és angol királyokat, Pál jugoszláv kormányzóherceget, a piemonti herceget, Mihály nagyvajdát, Heléna hercegnőt, a spoletti hercegnőt, a braunschweigi herceget, a hannoveri herceget s több más herceget.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó K. T. nyomása Cluj, Strada Barou L. Pop 14. Telefon: 18-60.

Taxa postală plătită în nu. No. 30823/19

10. Telefon: Havonta 11: évre 600, földre: Ha: félre 12, Hirdetések: UJ KELE: bánti zsid: ja. Cikkein: forrás megjel

Alhitec

Naponta olv: zatan azokat: kat, amelyek: tüljön fel az: omaga ilyenel: munk különböző: állhíreket disz: csak arra jól: mely ma az: kig kiélezzék. Mindezekne: re akadnak o: egyéni jelent: ez emberek: alhiterjesztés: is felülrik em: mentáris sodr: Bizonyos, h: legkevésbé a: tudják mérleg: ják mérni a: szakalkotó vá: De a kedél: sebben a kéts: zelés távolsá: oktalanság ve: dolog, hogy e: mindent jobb: nak a sorsna: alakítsanak k: kedv, ellanka: napjainkban s: mint valaha i: Véget kell: felelőtlenség: hogy fontos: romboló mun: lyában. A világ ma: ratlan nehéz: nem könnyü: hogy emberie: ket, erőteljes: logikára van: lenésére, am: sokat rémité: ját rémületé: Az, aki pá: közösséggel, lenkezőleg: e: geren egy h: pitány arra: szély nagysá: hogy a men: ségen keresz: Nincs oly: nyomorúság, hagyott ajtó: miesetre sem: hanem a re: zása.

Béke

Lisszabon: ügynökség: a kéressel: hogy a Dél: a Németors: vényt 60.00: borkok elut: ban a park: diákszövets: verbeszolgá: beszűntetés: Németorszá

Béke

Shanghai, gernagy a t: rancsnoka n: mányzóit tisz: kijelentette, külső támad

Decouy: megvé: k